

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

Nr 2 (124)

Veebruar 2004

Hind 3 krooni

Toetuse saamiseks tuleb põllumajandusmaa PRIAs kirja panna

Kõigil põllumajandusmaa kasutajatel, kes soovivad edaspidi saada pindalapõhiseid Euroopa Liidu toetusi, tuleb 15. märtsiks maa Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametis ehk PRIA-s deklareerida.

Edaspidi makstakse pindalapõhiseid põllumajandustoetusi ainult deklareeritud maa kohta. Ka loomatoetuste puhul jälgitakse piisava rohumaa olemasolu.

Põllumajandusmaad saavad PRIAs kirja panna nii maakasutajad kui ka maaomanikud. Deklareerimisega annab põllumees PRIAle ülevaade oma valduses olevate maade kasutusotstarbest. Kirja tuleb panna 2003. aastal kasvatatud põllumajanduskultuuride pind, püsirohumaa ja ajutiselt kasutusest väljas olev põllumajandusmaa.

Seni oli deklareerimine vabatahtlik ja seda sai teha nendes maakondades, mille kohta olid olemas uued, ortofotode põhjal tehtud kaardid. Veebruari alguseks on kogu Eesti kohta olemas uus kaardimaterjal.

Enne deklareerimist peab tootja või maaomanik olema ennast arvele võtnud PRIAs põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registris. Registreerimise arvele võtmise avalduse saab täita PRIA piirkondlikus büroos.

Põllumajandusmaad saab deklareerida PRIA piirkondlikes büroodes 2004. aasta 15. märtsini. Soovitame PRIAsse minnes olemasoleva kaardimaterjali, näiteks katastriplaanid kaasa võtta. Siis on PRIA spetsialistil lihtsam arvutist õige pöld või rohumaa üles leida. Registreerimise kandmise avalduse ja deklareerimise teatise vorme ning põllumassiivide kaarte saab nii PRIA büroodest kui ka veebilehelt www.pria.ee.

Teraviljatoetuse kaartidest

Seni tuli põllumeestel teraviljatoetust taotledes arvestada põllu suurust katastrikaardil olevate andmete järgi. Kui PRIA

inspektorid GPS-seadmetega põlde üle mõõtma sattusid, selgus tihtipeale, et mõõtmistulemused ja katastrikaardil olevad andmed ei lähe kokku. Erinevus katastrikaardil kirjas oleva pindala ja kontrollmõõdistamise vahel tekib siis, kui põllumees ei kasuta teravilja kasvatamiseks kogu kaardil olevat pinda.

Uued PRIA poolt jagatavad kaardid on põllumeestele abiks põllu- ja rohumaa pinda määramisel. Ortofotodel põhinevatel kaartidel on märgitud ka põllumassiivide piirid ning pindala, kusjuures sealt on juba maha arvatud objektid, mille pinda ei saa kasutada põllukultuuride kasvatamiseks, näiteks kraavide perved, suuremad kivihunnikud, puudesalud jne.

Heli RAAMETS,
PRIA pressinõunik

Täna lehes:

- vallavolikogus arutatust lk 2
- vallavalitsuses arutatust lk 2-3
- LJKT tehnoloogiast lk 3
- tööhõiveameti teated lk 3
- valla 2004. aasta eelarve projekt lk 4-8
- haridus- ja kultuurikomisjonis lk 9
- naljandite võistujutustamine lk 9
- kultuurikalender lk 10
- spordikalender lk 11
- mõnda massaažist lk 11
- lasteaial tuleb sünnipäev lk 13
- valdade talimängude ajakava lk 16

24. veebruaril tähistame

EESTI ISESEISVUSPÄEVA

- 11.00 - JUMALATEENISTUS kirikus.
11.45 - MEENUTUSHETKED vabadussamba juures.
Esinevad segakoor Helin ja kammerkoor.

Pärast seda pakub naisselts rahvamajas aastapäevatorti.
Pidupäeva ilmestavad ühislaulud kooride eestvedamisel.

VALLAVOLIKOGUS

28. jaanuaril 2004. aastal

1. 2004. aasta eelarve projekti esimene lugemine

Vanemökonoomist Reet Eesmäe esitas 2004. a valla koondelarve mahud võrdluses 2003. a mahtudega, peatudes pikemalt majanduseelarvete tuludel ja kuludel ning valdkondade finantseerimise eelarvetel. 2004. a vallaeelarve kogumaht on 46,2 miljonit krooni, suurenemine eelmise aastaga võrreldes on 10%. Eelarvesse on planeeritud laen 6 mln krooni investeringuteks, nendest suuremad hooldekodu ventilatsioon, lasteaia remont, rahvamaja elektrisüsteemi remont, õpilaskodu ehitamine. Üksikisiku tulumaksu laekumist on planeeritud mahus 12,9 mln krooni, maamaks 2,4 mln krooni, riigieelarveline tasandusfond on 6,6 mln krooni. Valdkondade tegevuskulude 2004. a eelarve kasv võrreldes 2003. aastaga on ~10%, mis valdkonniti on erinev. Reservfond moodustab 1 % eelarve mahust, mis on 462 000 krooni. Laenu teenindamiseks kulub 2004. a 2,4 mln krooni. Protokollile on lisatud 2004. a koondelarve projekt, planeeritud investeringute tabel, laenude tagastamise ja intresside tasumise graafik kuni aastani 2013, samuti planeeritavate projektide kogumaksumust ja omafinantseerimist kajastav tabel.

Otsustati lõpetada valla 2004. a eelarveprojekti esimene lugemine.

2. Põllumajandusliku maa kasutamise

Pandivere külas on OÜ Müüriku Farmer kasutuses ligikaudu 23,1 ha suurune põllumajanduslik maa-ala (K-36). 30.12.2003. a esitas OÜ Müüriku Farmer avalduse ajutisest maakasutusest loobumise kohta ning temaga ühises avalduses taotles nimetatud maa-ala kasutusele võtmist Vello Metsson. Vallavolikogu maakomisjoni 14.01.2004. a koosolekul käsitleti nimetatud avaldust. Komisjon oli nõus OÜ Müüriku Farmer ligikaudu 23,1 ha suuruse ajutise maakasutuse lõpetamisega ning sama maa kasutusele andmisega Vello Metssoni.

Otsustati lõpetada OÜ Müüriku Farmer maakasutuse Pandivere külas 23,1 ha suurusel maa-alal ja anda see kasutusse Vello Metssoni-

le kuni maa omandiõiguse vormistamiseni maareformi käigus, vallavalitsusel sõlmida Vello Metssoniga vormikohane maakasutusleping.

3. Katastriüksustele sihtotstarvete määramine

Väike-Maarja vallas Aburi külas asuva KOIDU kinnistu omaniku AS Põlluvara volitatud esindaja on esitanud Väike-Maarja Vallavalitsusele avalduse Koidu katastriüksuse jagamiseks.

Otsustati määrata Koidu kinnistu jagamise tulemusena moodustatavatele katastriüksustele sihtotstarbed järgmiselt: moodustatava Koidu katastriüksuse sihtotstarbeks määrata maatulundusmaa, moodustatava Koidutalu katastriüksuse sihtotstarbeks määrata elumaa, moodustatava Koidumetsa katastriüksuse sihtotstarbeks määrata maatulundusmaa.

4. Peremehetute ehitiste ja rajatiste hõivamine

Otsustati tuvastada Aavere külas asuva tuuleveski, Väike-Maarja alevikus Simuna maanteel asuva ligikaudse suurusega 0,2 ha läbisõitvate autobusside peatumise platsi, Väike-Maarja alevikus Pikk 7 hoonelise asuva keskvaljaku (asfalteeritud osa kombineeritud haljastusega), Väike-Maarja alevikus Pikk 16 hoonelise asuva asfalteeritud platsi ning Triigi külas asuva 575/9435 mõttelise osa majast nr 43 (korter 10) peremehetuse ja võtta nimetatud ehitised ja rajatised arvele Väike-Maarja valla omandina, vallavalitsusel registreerida nimetatud ehitised ja rajatised riiklikus ehitisregistris.

5. Kõnni- ja jalgrattateede aluse maa munitsipaliseerimine

Munitsipaalomandisse taotletavale maale avalikult kasutatava valgustatud kõnni- ja jalgrattateede ehitamine on üks osa PHARE CBC Väike-Maarja valla turismi- ja infrastruktuuri arendamise projektist, mis näeb ette analoogsete teede võrgustiku ehitamise valla territooriumil. Valgustatud kõnni- ja jalgrattateede ehitamine parandab kohalike inimeste turvalisust ja elukvaliteeti, hõlbustab jalgratturite ja jalutajate liikumist nii päevasel kui ka öhtusel ajal, ühendab erinevaid asumeid nii Väike-Maarja aleviku keskusega kui ka puhke- ja

sportimispiirkonnaga Ebavere mäel ja parandab Ebavere mäe maastiku-kaitseseala haldamist.

Ettekandja juhtis volikogu liikmete tähelepanu maa pindala vähenemisele võrreldes varem saadatud otsuse eelnõus tooduga. Vähenemine (521 m²) on tingitud Mäemuru A-29 katastriüksust läbiva osa raja pindalast mahaarvamisest.

Otsustati taotleda munitsipaalomandisse Väike-Maarja alevikus ja Ebavere külas asuv kõnni- ja jalgrattateede ehitamiseks vajalik maa (Kõnni- ja jalgrattateede katastriüksused), pindalaga 19 849 m², sihtotstarbega transpordimaa.

6. Väike-Maarja autobussipaviljoni ostmise

Antud küsimus oli arutusel vallavolikogu istungil (22.12.2003), siis leidis volikogu liikmete enamus, et otstarbekam on ehitada uus bussijaam üheksa aastase rendilepingu asemel. Sel hetkel ei olnud bussijaama omanik nõus bussijaama müüma.

Edasiste läbirääkimiste käigus saavutati kokkulepe, mille kohaselt autobussipaviljoni omanik Jaan Mets oli nõus autobussipaviljoni vallale müüma ja lepitati kokku ostu-müügi tingimustes. Autobussipaviljoni ostmist saab lugeda otstarbekaks ja valla huvidena kooskõlas olevaks, kuna uue autobussipaviljoni ehitamine on kallim ning arvestustes on lähtutud poole väiksemast hoonest.

Otsustati osta Simuna mnt 11 Väike-Maarja alevikus asuv autobussipaviljoni hoone 450 000 krooni eest 5aastase järeelmaksuga, kusjuures sellele lisandub intress 5% jäägilt aastast.

Otsuse eelnõu poolt hääletas 11, vastu olid 4 volikogu liiget.

7. Audiitori määramine

Otsustati määrata Väike-Maarja valla 2003. a eelarve täitmise aruande auditeerijaks audiitorbüroo ELSS AS.

Otsuse eelnõu võeti vastu ühehäälselt.

8. Informatsioon

1) Väike-Maarja Õppekeskuse munitsipaliseerimine

Vallavanem Olev Liblikmann andis ülevaate Väike-Maarja Õppekes-

kuse munitsipaliseerimiseks peetavate läbirääkimiste seisust. Haridus- ja teadusministeeriumiga on saavutatud põhimõtteliselt kokkulepped, lõplik otsustamine volikogus tuleb päevakorda eeldatavalt märtsikuus. Õppekeskuse direktori ametikohale on ministeerium välja kuulutanud konkursi. Olukorra selgitamiseks on kavandatud kohtumine õppekeskuse pedagoogidega.

2) Maakondliku arengu strateegia koostamine

Arendus-ettevõtlusnõunik Katrin Maadla tutvustas Lääne-Viru maakonna strateegia koostamiseks moodustatud töögruppe ja esitas töögruppidesse vallapoolsed kandidaadid. Töögrupid alustavad märtsikuus, protsess peaks lõppema sügiseks.

3) Kilti Põhikooli arengu strateegia koostamine

Arendus-ettevõtlusnõunik Katrin Maadla tutvustas mõtet muuta Kilti mõis turismiobjektiks, selleks on oluline koostada mõisa arengu strateegia, mis sisaldaks järgmisi osasid:

1. Kilti mõisa väärtus ja unikaalsus (üldandmed, lühiajalugu);
2. Turismitootepotentsiaali väljaselgitamine;
3. SWOT-analüüs, missioon, visioon;

4. Eesmärgid (mõisakompleksi arendamise ja säilitamise ettepanekud piirkonna haridus- ja turismikorralduslikest huvidest lähtuvalt);

5. Mõisakompleksi funktsionaalse terviklahenduse - alternatiivid;
6. Kompleksi arendustegevuse pikaajalise ja lühiperioodi tegevuskavad;
7. Ettepanekud rahastamisskeemide kohta, arvestades edaspidiseid tegevusi.

Ette on valmistatud töö tellimise lepingu projekt.

4) Volikogu liige Rein Möldre andis lühivärvaste visiidist Soome Mirka tehasesse, kus õhu puhastamiseks kasutatakse termooksüdaiserit, samast meetodit planeeritakse kasutama hakata Väike-Maarja valla ehitatavas kõrge ja eririskiga loomsete jäätmete käitlemise tehases.

VALLAVALITSUSES

20. jaanuaril 2004. aastal

1. Maaküsimused

Nõustati
× Vao külas 7,79 ha suuruste MEIBAUMI KARJÄÄRI katastriüksuste moodustamisega ja riigi omandisse jätmisega.

Määrati

× Väike-Maarja alevikus ja Ebavere külas asuva kõnni- ja jalgrattateede piirid, suurus ning sihtotstarve vastavalt asendiplaanile.

2. Kasutuslubade andmine

Otsustati anda kasutuslood Kaarel Murula elamule ja kõrvalhoonele aadressil Kolde 18 Väike-Maarja alevikus.

3. Kauplemisloa väljastamine

Otsustati väljastada tähtajaline kauplemisluba üsahingule Pariisi Tuled laiatarbe pürotehniliste toodete müügiks Georgi kaupluses aadressil Pikk 16 Väike-Maarja alevikus kuni 15.01.2006.

4. 2004. aasta vallaeelarve projekti eelnõu vallavolikogule

2004. a vallaeelarve projekt ja vastuvõtmise määru eelnõu on valmis esitamiseks vallavolikogu istungile esimeseks lugemiseks.

Otsustati: 1) RIPI vahenditest finantseerida gümnaasiumi ja õppekeskust ühendava galerii ehitust – poolt 3, vastu 2, erapooletu 1

Algus lk 2

2) MTÜ Väike-Maarja Pasuna-koor moodustamiseks 2004. a valla-eelarvest eraldatav toetus summas 30 000 krooni on ühekordne ja nimetatase stardirahaks – poolt kõik valalvalitsuse liikmed.

Vallaelarve projekt avalikustatakse valla koduleheküljel ja paberkanal valla kantseleis.

5. Informatsioon.

Arendus-ettevõtlusnõunik Katrin Maadla andis ülevaate Pandivere koostööpiirkonna tegevusest ja Kilti mõisakompleksi arengustrategia koostamisest.

27. jaanuaril 2004. aastal

1. Üürilepingu kinnitamine

Oüga Varo Grupp

Otsustati sõlmida osahinguga Varo Grupp aadressil Tamsalu mnt 1 Väike-Maarja alevikus asuvate äri-ruumide üürileping alates 01.01.2004 kuni 31.12.2004.

2. Agnessa Vetrini avaldus

Otsustati vähendada Agnessa Vetrini küttevõlga 50% ulatuses, võlg summas 1460.15 krooni tasuda vala kassasse.

Poolt 4, erapooletuks jäi 3 valla-valitsuse liiget.

3. Ehituslubade väljastamine

Otsustati 1) väljastada SAPARD-i 6. meetmesse esitatavate projektide objektide ehitusloa: Liivaküla külas mänguväljaku renoveerimine (Ehitaja AS Arnold), võrkpalliplatsi rajamine (ehitaja OÜ Oto Ehitus) ja lehtla ehitamine (ehitaja AS Estlog

House), Triigi külas Triigi spordihoone duširuumi, WCde ja leiliruumide rekonstrueerimine (ehitaja AS Antaates) ja mänguväljaku rajamine (ehitaja AS Arnold),

2) väljastada ehitusluba Eesti Energia ASi Jaotusvõrgule elektrivarustuse ehitamiseks korterelamule aadressil Jaama 7 Kilti alevikus.

4. Sotsiaalkomisjoni ettepanekute kinnitamine

Otsustati määrata ühekordsed sotsiaaltoetus summas 7 990 krooni prillide, ravimite, küttepuude ja riie-te soetamiseks.

5. Mitteeluruumi üürilepingu lõpetamine

Otsustati lõpetada perearst Rita Mihhejeva mitteeluruumi üürileping aadressil Ravi 1 Väike-Maarja alevikus alates 19.01.2004.

6. Mitteeluruumide üürilepingute kinnitamine

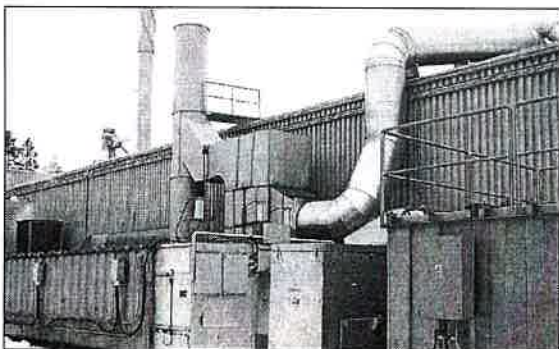
Otsustati sõlmida Ravi 1 Väike-Maarja alevikus asuvate äriruumide üürilepingud füüsilisest isikust ettevõtja Kaja Kruubiga ja perearst Tiia Liivalaidiga kuni 27.01.2009.

7. Informatsioon

Arendus-ettevõtlusnõunik Katrin Maadla tutvustas Lääne-Viru maakonna arengu strateegia koostamiseks moodustatud töögrupe ja esitas töögruppidesse vallapoolsed kandidaadid. Töögrupid alustavad märtsikuus, protsess peaks lõppema sügiseks.

Soomes termooksüdeerijast õhupuhastussüsteemiga tutvumas

27. ja 28. jaanuaril käisid Väike-Maarja vallavalikoogu esimees Indrek Keskküla, maakomisjoni esimees Rein Möldre, valla ehitusnõunik Raul Kütt ja keskkonnanõuniku kt. Joel Randveer Loomsete Jäätmete Käitlemise ASi eestvedamisel Soomes tutvumas termooksüdeerijast õhupuhastussüsteemiga. Visiidil viibisid veel Loomsete Jäätmete Käitlemise ASi juhatuse liige Ivo Väär ja keskkonnamõju hindaja Arvo Käard. Soomes Jeppos tutvuti sealse liivapaberitehase Mirka õhupuhastussüsteemiga ning käidi rebaste korjuse utiliseerimise tehases.

Liivapaberitehas ehitati 1962. aastal ning seda on pidevalt uuendatud. Praegu kasutab tehase kahte termooksüdeerijast õhupuhastussüsteemi – esimehele on ehitatud 1997. ning teine 2001. aastal. Põhilised komponendid, mida õhupuhastussüsteemis puhastatakse, on fenoolid (70%) ja formaldehüüdid (30%). Täpseid andmeid saastainete kohta, mis õhupuhastist väljuvad, ei soovitud avaldada, kuna tegemist oli konfidentsiaalse infoga. Õhupuhasti avariseisakuid toimub keskmiselt kolm korda aastas. Avariseisaku ajal suunatakse saastunud õhk otse keskkonda. Kõige pikem avariseisaku oli kaks nädalat. Õhupuhastussüsteemi korstnad olid 10 meetri pikkused.

Nülitud rebaste utiliseerimistehas

asus Mirka tehastest 15 km põhja pool. Utiliseerimistehas töötab ainult kolmel talvekuul: novembris, detsembris ja jaanuaris. Selle tehase juures kasutatakse samuti biofiltrist õhupuhastussüsteemi, mis aga talve tõttu ei töötanud. Tehas ise on umbes 25 aastat vana, mõned seadmed veelgi vanemad, biofilter aga uus. Tehasesse tuuakse umbes 300 tonni rebasekorjuseid päevas. Selle territooriumile saabudes oli tunda halba lõhna, rebaste korjused vedesid õues hunnikus, vastuvõturuumi uksest olid avatud ning ligipääs kõrvalistele isikutele täiesti vaba. Huvitav, et see tehase, arvestades ELi nõudeid, siiani veel töötab.

Võrreldes Mirka tehasega on Väike-Maarjasse rajatava tehase puhul mitu eelist: tootmishoone on alarõhu all, protsess on kinnine ning toorme vastuvõtt toimub kinnises ruumis.

Tekkinud küsimustele saab vastused Loomsete Jäätmete Käitlemise ASi tehnoloogia keskkonnamõju hindamise aruande avalikul arutelul, mis toimub 27. veebruaril kell 16.00 Väike-Maarja raamatukogu saalis.

Joel RANDVEER,
keskkonnanõuniku kt

Tööhõiveameti teated

Lääne-Virumaa Tööhõiveameti Väike-Maarja osakond osutab tööturuteenuseid, mis on vastavuses Tööturuteenuse seaduse (RT I 2000.57.370) ja Tööturuteenuseid pakkuva seadusega (RT I 2000.57.371). Tööhõiveamet pakub järgmisi tööturuteenuseid: registreerib töötajaid ja osutab nendele tööturuteenuseid: võtab arvele töötajaid, s.h töötuid; osutab tööturuteenuseid töötajale ja töötajale; maksab toetusi (töötajale abi-rahaga, õppetähtsust, ühekordne toetus); vahendab teavet ja kogub andmeid vabade töökohtade kohta; pakub tööturutoetust ettevõtluse alustamiseks; annab tööturutoetust väiksema konkurentsivõimega isiku töölakendamiseks; pakub tööturukoolitust; annab nõu kutsevalikul; korraldab hädabi-tööd.

Tööturuteenuseid või osalise töövõimega isik, kelle vanus on 16 aastat või üle selle kuni vanaduspensionini eani, kes on töötaja, valmis kohe tööle asuma ning otsib tööd. Isik otsib tööd, kui ta pöördub tööhõiveametisse vähemalt kord 30 päeva jooksul sooviga kohe tööle asuda ning on valmis osalema tööturukoolituses.

Tööhõiveametis töötaks registreerimiseks tuleb kaasa võtta järgmised dokumendid: isikutõendav dokument; tööraamat, juhul kui tööraamatus puudub viide töösuhete lõpetamise põhjuse kohta, siis tuleb esitada ka tööleping; (kutse)haridustõendav dokument (diplom). Kui eelnevat tegevust ei ole olnud töötamine, vaid muu tegevus, mis on tööturuteenuseid tegevus või hõivatus, tuleb esitada üks loetletud dokumentidest, mis vastab pöördaja eelnevale ja tööhõiveametisse pöördumisel juba lõpetatud tegevusele: maksuameti tõend Eestis ettevõtte

jana tegutsemise kohta; tõend selle kohta, et on ühe vanemana või eestkostjana kasvatanud kuni 18-aastasest keskmise, raske või sügava puudega last, alla 8-aastasest last või 8-aastasest last kuni esimese klassi lõpetamiseni; tõend haiglaravil viibimise kohta; diplom õppimise kohta õppeasutuses päevas või statsionaarses vormis; dokument teenimise kohta kaitseväes või asendusteenistuses; tõend invaliidisuse või püsiva töövõime-tuks tunnistamise (pensionitunnistus) kohta, mis aga tööturuteenuseid teadmise hetkeks enam ei kehti; tõend vahi all viibimise või vang-lakaristuse kandmise kohta.

Abiraha taotlemiseks peab tööhõiveametisse pöördumisel olema viimase 12 kuu jooksul vähemalt 180 kalendripäeva töötanud või sellega võrdsustatud tegevust. Isikutele, kellel on tööturuteenuseid seaduse (RT I 2001.59.359;82,488) alusel õigus taotleda tööhõiveameti kaudu tööturuteenuseid, peab olema kaasas töötajale tõend töötajale tehtud väljamaksetelt kinnipeetud tööturuteenuse makse kohta. Tööturuteenuseid saavad taotleda isikud, kelle eest on makstud tööturuteenuseid vähemalt 12 kuu eest. Täpsemat infot Tööturuteenuseid koduleheküljel, www.tootukassa.ee

2003. aastal otsis Lääne-Virumaa Tööhõiveameti Väike-Maarja osakonna vahendusel tööd 333 Väike-Maarja valla elanikku, nendest naisi 196 ja mehi 137, tööturuteenuseid osales aasta jooksul 61 töötut, tööturuteenuseid ettevõtluse alustamiseks eraldati 2 töötut, tööturuteenuseid töötajale maksiti 2 korral. 2003. aastal rakendus tööle läbi tööhõiveameti 94 töötut.

Jätkub lk 8

VALLA 2004. AASTA EELARVE PROJEKT

KULUD

MAJANDUSEELARVETE FINANTSEERIMINE (kulleelarvest on lahutatud sihtotstarbelised - ja omatulud) s.o lisaraha , millega finantseeritakse eluvaldkonna tegevust

• Finantseerimise kasv 3 074 473 krooni

- Üldhaldus +290 675 krooni
- Korrakaitse +10 000 krooni
- Haridus +1 742 802 krooni
- Kultuur +230 818 krooni
- Sport -5 349 krooni
- Tervishoid +18 659 krooni
- Sotsiaalhoolekanne +174 536 krooni
- Majandus +612 332 krooni

Märkus : Spordi finantseerimise miinus on tingitud 2003.aastal eraldatud reservfondi mahust 38 224 krooni, st. ilma reservfondi vahenditeta oleks finantseerimise kasv 32 875 krooni.

• Finantseerimise olulisemad muutused valdkondade kaupa:

- ÜLDHALDUS +290 675 krooni
- Sh. Personalikulud +189 125 krooni
- Tegevuskulud täiendav + 53 870 krooni
- Sümbolilikele täiendav eraldus +50 000 krooni

- KORRAKAITSE

- Täiendav patrullimine

- HARIDUS +1 742 802 krooni

- Personalikulu munitsipaalosas +579 600 krooni
- Tegevuskulud täiendav + 131 000 krooni
- Õpilaskodu ülalpidamiskulud +500 000 krooni
- Arvlemised õpilaskohtadega +102 200 krooni
- Noorõpetaja stipendiumi sisseviimiseks +40 000 krooni
- Koristusteenuse kasv +50 000 krooni
- Kinnistuste majanduskulude kasv 100 000 krooni

- KULTUUR +230 818 krooni

- Sh. Personalikulud +91 760 krooni
- Tegevuskulud täiendav + 52 700 krooni
- Täiendav eraldus MTÜ Väike-Maarja Pasunakoor moodustamise stardiraha +30 000 krooni

- Täiendav eraldus seltsitegevuse ja MTÜ-de toetamiseks +10 000 krooni

- Täiendav eraldus osalemiseks üldlaulu- ja tantsupeol + 35 000 krooni

- SPORT +32 875 krooni

- Sh. Personalikulud +5 000 krooni
- Tegevuskulud täiendav + 12 000 krooni
- Suusa- ja jalgrattaraja elekter +8 000 krooni
- Kinnistute ja rajatiste majanduskulude kasv +6 000 krooni

- TERVISHOID +18 660 krooni

- Sh. Personalikulud +8 660 krooni
- Tegevuskulud täiendav + 2 300 krooni
- tulu vähenemine -7 000 krooni

- SOTSIAALHOOLEKANNE +174 536 krooni

- Sh. Personalikulud +120 670 krooni(sellest kohamaksu tulu-ga kaetud 35 000 krooni)
- Tegevuskulud täiendav + 75 650 krooni

- MAJANDUS +612 332 krooni

- Sh. Personalikulud +233 400 krooni
- Tegevuskulud täiendav + 74 365 krooni
- projektidele +300 000 krooni
- ettevõtluse toetuseks +11 000 krooni

LAENU TEENINDAMINE 2 380 000 krooni (finantseerimine +663 000 krooni)

Jätkub lk 6

VALDKONDADE MAJANDUSEELARVETE FINANTSEERIMINE

Sisu ja selgitused	KASSAKULU aasta 2002	EELARVE aasta 2003	EELARVE projekt aasta 2004
KOKKU			
ÜLDHALDUS	2 559 031	2 881 649	3 172 324
Kulud	2 739 738	3 101 626	3 355 454
Oma- ja sihttulud	180 707	219 977	183 130
Netto	2 559 031	2 881 649	3 172 324
Jaak või defitsiit (-)	0	0	0
FINANTSEERIMISE MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	99,46%	322,61%	290,67%
FINANTSEERIMISE %	12,57%	12,79%	14,23%
FINANTSEERIMISE % MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	-2,61%	0,22%	1,43%
KOKKU			
AVALIK KORD & JULGEOLEK	2 800	35 000	45 000
Kulud	2 800	35 000	45 000
Oma- ja sihttulud	0	0	0
Netto	2 800	35 000	45 000
Jaak või defitsiit (-)	0	0	0
FINANTSEERIMISE MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	2,800	32,200	10,000
FINANTSEERIMISE %	0,01%	0,16%	0,20%
FINANTSEERIMISE % MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	-0,02%	0,15%	0,05%
KOKKU			
HARIDUS	6 005 430	7 338 108	9 080 910
Kulud	13 705 107	15 301 629	17 071 725
Oma- ja sihttulud	7 699 677	7 963 521	7 990 815
Netto	6 005 430	7 338 108	9 080 910
Jaak või defitsiit (-)	0	0	0
FINANTSEERIMISE MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	203,76%	1,332,67%	1,742,802
FINANTSEERIMISE %	29,51%	32,57%	40,72%
FINANTSEERIMISE % MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	-6,62%	3,07%	8,15%
KOKKU			
KULTUUR	1 828 505	2 184 212	2 415 030
Kulud	1 910 787	2 274 337	2 467 030
Oma- ja sihttulud	82 282	90 125	52 000
Netto	1 828 505	2 184 212	2 415 030
Jaak või defitsiit (-)	0	0	0
FINANTSEERIMISE MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	2,080	353,707	230,818
FINANTSEERIMISE %	8,98%	9,70%	10,83%
FINANTSEERIMISE % MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	-2,63%	0,71%	1,73%
KOKKU			
SPORT	376 769	528 459	523 110
Kulud	450 942	648 649	558 210
Oma- ja sihttulud	74 173	120 190	35 100
Netto	376 769	528 459	523 110
Jaak või defitsiit (-)	0	0	0
FINANTSEERIMISE MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	-114	151,690	-5,349
FINANTSEERIMISE %	1,85%	2,35%	2,35%
FINANTSEERIMISE % MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	-0,31%	0,49%	0,00%
KOKKU			
TERVISHOID	38 890	121 960	140 619
Kulud	299 040	298 960	310 619
Oma- ja sihttulud	260 150	177 000	170 000
Netto	38 890	121 960	140 619
Jaak või defitsiit (-)	0	0	0
FINANTSEERIMISE MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	63,618	83,070	18,659
FINANTSEERIMISE %	0,19%	0,54%	0,63%
FINANTSEERIMISE % MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	-0,21%	0,35%	0,09%
KOKKU			
SOTSIAALHOOLEKANNE	1 012 194	1 817 047	1 991 583
Kulud	3 957 718	4 988 364	5 205 725
Oma- ja sihttulud	2 945 524	3 171 317	3 214 142
Netto	1 012 194	1 817 047	1 991 583
Jaak või defitsiit (-)	0	0	0
FINANTSEERIMISE MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	-309,866	804,853	174,536
FINANTSEERIMISE %	4,97%	8,07%	8,93%
FINANTSEERIMISE % MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	-5,36%	3,09%	6,87%
KOKKU			
MAJANDUS	2 739 902	3 371 324	3 983 656
Kulud	3 702 884	4 847 506	4 924 646
Oma- ja sihttulud	962 982	1 476 182	940 990
Netto	2 739 902	3 371 324	3 983 656
Jaak või defitsiit (-)	0	0	0
FINANTSEERIMISE MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	122,856	631,422	612,332
FINANTSEERIMISE %	13,46%	14,97%	17,86%
FINANTSEERIMISE % MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	-4,51%	1,50%	2,90%
KOKKU:			
	14 563 521	18 277 759	21 352 232
Kulud	26 769 016	31 496 071	33 938 409
Oma- ja sihttulud	12 205 495	13 218 312	12 586 177
Netto	14 563 521	18 277 759	21 352 232
Jaak või defitsiit (-)	0	0	0
FINANTSEERIMISE MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	-15,392	3,714,238	3,074,473
FINANTSEERIMISE %	71,55%	81,13%	95,75%
RESERVFONDIKS, LAENU TEENINDAMISEKS JA INVESTEERINGUTEKS			
	28,45%	18,87%	4,25%
KOKKU			
	100,00%	100,00%	100,00%
FINANTSEELARVE TULUD			
	20 353 353	22 527 890	22 299 500
MUUTUS võrreldes eelmise aastaga	2 917 353	2 174,537	-228,390

VALLA 2004. AASTA EELARVE PROJEKT

INVESTEERINGUD

HARIDUSE INVESTEERINGUD	
Sisu ja selgitused	PROJEKT EELARVE aasta 2004
Väike-Maarja Gümnaasium	1 819 000
Hoonete & raj. kapitaliremont	
# kap.remont RIP-i vahenditest	1 350 000
# kaasfinantseerimine Riiklike Investeeringute Programmile	350 000
=> planeeritud tegevused	
# sõkka inventar ja ruumide remont 220,000	
# võimla katuse kap.remont 100,000	
# peamaja ventilatsiooni projekteerimine 95,000	
# (gümnaasiumit ja õppekeskust ühendava galerii ehitus vallavalitsuse ettepanek)	
685,000 (võimla remont volikogu juhataste ettepanek)	
# algkoolimaja WC ja pesuruumid 600,000	
# peamaja õpetajate toa sisustus 15,000	
# õpetajate tuba ja õppealajuhataja kabineti kap.remont	69 000
=> üleminev kulu 2003 aasta järgist	50 000
# algkoolimaja spordiväljak	
Kiltsi Põhikool	1 500 000
Hoonete & raj. kapitaliremont	
# Kiltsi mõisa rekonstrueerimine mõisakoolid / Kultuuriministeeriumilt	1 000 000
# Kiltsi mõisa rek. kaasfinantseerimine	500 000
=> pesu- ja tualettruumid, sportimisruum	
Õppekeskus	392 775
Hoonete & raj. kapitaliremont	
# invaprojekt Norra&Eesti	190 000
=> üleminev kulu 2003 aasta järgist	202 775
Õpilaskodu	900 000
Hoonete & raj. kapitaliremont	
# kaasfinantseerimine riigieelarvelistele vahenditele	900 000
Väike-Maarja Lasteaed	1 270 000
Hoonete & raj. kapitaliremont	
# tualet- ja pesemisruumide kap.remont	770 000
# elektrisüsteemi kap.remont (sh. valgustus ja projekteerimine)	500 000
KOKKU:	5 881 775
KULTUURI INVESTEERINGUD	
Väike-Maarja Rahvamaja	580 000
Hoonete & raj. kapitaliremont	
# elektrisüsteemi renoveerimine	500 000
# akende vahetus	80 000
Väike-Maarja Kirik	100 000
# orli soetus kaasfinantseerimine	100 000
Väike-Maarja Valla Raamatukogu	50 000
Hoonete & raj. kapitaliremont	
# käsipuude paigaldamine peatrepile & trepi ja kõnnitee plaatimine	50 000
KOKKU:	730 000
SPORDI INVESTEERINGUD	210 000
Triigi Spordihoon	
# sauna ühe poole kap.remont, pesuruumide ventilatsioon	160 000
Triigi kōla jalgpalliväljak	
# EOK finantseerimine 20,000, vallapoolne kaasfinantseerimine 30,000	50 000
KOKKU:	210 000
SOTSIAALHOOLEKANDE INVESTEERINGUD	

Väike-Maarja Hooldekodu	1 509 325
Hoonete & raj. kapitaliremont	
# ventilatsiooni rekonstrueerimine (ventilatsioon, ripplagi, chitustikud tööd)	1 350 000
# pesuruumide ja WC remont	159 325
=> üleminev kulu 2003 aasta järgist	
KOKKU:	1 509 325
MAJANDUSE INVESTEERINGUD	
Kommunaalteenistuste tldkulud	41 000
Ühissõidukite soetused	
# Peugeot Boxer kapitalirent / lõpeb aastal 2004	41 000
Väike-Maarja bussijaam	101 500
Bussijaama hoonete ostmise	
# ost. järelemaksuga (450,000 / 5 aastaga + 5% intress laenujäägilt) al.01.02.04	101 500
Tänavavalgustus	100 000
Hoonete & raj. kapitaliremont	
# Kiltsi ja Väike-Maarja alevike tänavavalgustus	100 000
ELEKTER	101 500
Hoonete & raj. kapitaliremont	
# Väike-Maarja valla elektripaigaldiste elektrihutussead. nõuet. vastavusse viimine	
- Väike-Maarja Rahvamaja 8,500/ el.süsteemi renov. korral eraldi finants. ei vaja	
- Väike-Maarja Lasteaed 10,000 / el.süsteemi renov. korral eraldi finants. ei vaja	
- Väike-Maarja Gümnaasium algklasside maja 3,700 / kate RIP-i vahenditest	
- Väike-Maarja Gümnaasium peamaja	13 000
- Kiltsi Põhikool	5 500
- Väike-Maarja Hoolekande- ja Tervisekeskus	44 000
- Kiltsi Rahvamaja	13 000
- Triigi Spordihoon	12 000
- Väike-Maarja Muuseum	14 000
Arengukavad & ja -projektid	300 000
>ISPA	150 000
> ühisveevärgi arengukava	150 000
Vallateede korrashoid	691 000
Maa & vesirajatised	
# riigieelarve vahenditest	491 000
# vallapoolne osalus	100 000
# Pikk tn. kõnnitee algkoolimajani	100 000
Väike-Maarja saun	50 000
Kapitaliremont	
# tualettruumi ehitus, kanalisatsioon	50 000
Tookoda	100 000
Kapitaliremont	
# katuse kap.remont	100 000
KOKKU:	1 485 000
KOKKU INVESTEERINGUD	9 816 100

Psühholoog MALLE LAENE KONSULTATSIOONID

Väike-Maarja noortekeskuses on
14. veebruaril, 13.märtsil, 24.aprillil ja 22.mail.

Info ja vastuvõtule registreerimine
telefonil 32 95 757 (Toomas Põldma)
või vallavalitsuses tuba nr 110.
Kodanike vastuvõtt on tasuta.

Algus lk 5

RESERVFONDI ERAVDUS 462 000 krooni

- 2003aasta reservfondi eraldus kokku 451 425 krooni, sellest aasta lõpu jääki jäi 36 664 krooni, kasutatud 2003a 414 761 krooni, sh.

- Eraldus üldhaldusele 21 260 krooni
- Eraldus haridusele 8 082 krooni
- Eraldus kultuurile 50 816 krooni
- Eraldus spordile 95 250 krooni
- Eraldus tervishoiule 11 000 krooni
- Eraldus majandusele 228 353 krooni

OÜ Artiston
ostab

- kinnistatud ning kinnistama
metsa- ja põllumaid
- metsamaterjali

Abi dokumentide vormistamisel.
Tel 05056076, Raul Vahter

VALLA 2004. AASTA EELARVE PROJEKT

PROJEKTI NIMI	Kogumaksumus	Omalfinantseering	OMAFINANTSEERING AASTATE LÖIKES			
			2 004	2 005	2 006	2 007
Väike-Maarja valla koolide spordikompleksi rajamine (k.a tasuvusuuring)	50 523 975	12 600 000	100 000	375 000	6 062 500	6 062 500
Kaarma ja Tehno tootmisalade ja inkubatsioonikeskuse väljaarendamine (k.a ettevalmistus)	12 500 000	3 100 000	50 000	50 000	1 500 000	1 500 000
Kiltsi mõisakool (k.a ettevalmistus)			20 000			
ISPA (k.a ettevalmistus)	25 000 000	3 850 000	150 000		1 850 000	1 850 000
Valla üldplaneeringu koostamine	50 000	50 000	50 000			
Valla arengustrateegia ja -kava koostamine	30 000	30 000	30 000			
Pandivere koostööpiirkonna turismistrateegia koostamine	45 000	7 500	7 500			
Liivaküla küla lehtla ja võrkpalliplatsi rajamine ning lastemänguväljaku parendamine	137 641	64 965	64 965			
Triigi Spordihoonde saun ja lastemänguväljak Triigi külas	283 950	91 450	91 450			
Ettevõtlusalane GIS-kaart	8 000	8 000	8 000			
Uhisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava	150 000	150 000	150 000			
Energeetika arengukava	100 000	100 000	100 000			
Kiltsi mõisapargi rekonstrueerimine VI etapp	127 442	15 000	15 000			
Väike-Maarja prügilä sulgemine III etapp	88 020	8 802	8 802			
Väike-Maarja valla ohtlike jäätmete kogumise	27 000	5 400	5 400			
Omavalitsuse prügladestuste kõrvaldamine Väike-Maarja vallas	72 000	7 200	7 200			
Vao küla reoveesüsteemi rekonstrueerimine	542 000	210 000	210 000			
Väike-Maarja aleviku veevarustussüsteemi ja kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimine III etapp	890 000	90 000	90 000			
Väike-Maarja veevarustuse ja kanalisatsiooni arengukava koostamine	175 000	21 000	21 000			
Väike-Maarja aleviku olemasoleva tsentraalse puurkaevu tamponeerimine ning uue ehitamine	240 720	25 000	25 000			
Veenädala korraldamine Väike-Maarja valla koolide õpilastele	6 000	600	600			
Elavere maastikukaitseala korraldamine	38 000	4 000	4 000			
Varangu loodusõpperaja rajamine I etapp	25 000	2 500	2 500			
Põltsamaajõe haru (Vao oja) veerežiimi taastamine I etapp	70 000	7 000	7 000			
Triigi küla reoveepuhasti rekonstrueerimine IV etapp	270 000	70 000	70 000			
KOKKU	91 399 748	20 518 417	1 288 417	425 000	9 412 500	9 412 500
arengukavade ja projektide majanduseelarves 2004			420 000			
investeeringute eelarves 2004			300 000			
katet kokku			720 000			
			56%			

SELETUSKIRI PROJEKTIDELE

Valla üldplaneering

Väike-Maarja valla üldplaneering on vananenud, seega peab koostama uue. Projekt valmib koostöös Avanduse vallaga. Projekti peamiseks kullallikaks on konsultanditeenuse ostmine. Hetkel peetakse läbirääkimisi ka Vinni vallaga, kel samuti puudub üldplaneering. Mida rohkem partnereid, seda väiksemaks kujuneb omafinantseering. Maksimaalne üldplaneeringu koostamise protsessi maksumus on 50 000 krooni. Projekt käivitub aprillis.

Valla arengustrateegia ja -kava

Valla arengustrateegia on vananenud, peab koostama uue. Projekti peamiseks kullallikaks on konsultanditeenuse ostmine. Hinnapakumine on võetud Järvamaa Arenduskeskuse KEA nõustajalt Ülo Peets'ilt. Maksimaalne projekti maksumus on 30 000 krooni. Projekt käivitub märtsis.

Pandivere koostööpiirkonna arengustrateegia

Pandivere koostööpiirkond hõlmab 6 omavalitsust: Väike-Maarja, Avanduse, Tamsalu, Rakke ja Laekvere vallad ning Tamsalu linn. Pandivere piirkonna koostöövajadus seisneb selles, et lahendamist vajavad ühised probleemid sotsiaalses, majanduslikus ja looduskeskkonnas. Samuti aitab koostöö kaasa piirkondlike sotsiaalmajandusliku arengu ratsionaalsele planeerimisele, looduskeskkonna iseärasustest tulenevate

ühiste probleemide tõhusamale lahendamisele, suuremale edukusele arendusprojektides ELi struktuuri- toetuse saamisel, kõrgema kompetentsi lihtsamaks kaasamiseks protsesside kavandamisele ja juhtimisele. Koostöö tagab ressursside optimaalse kasutuse ja sünergia, loob võimaluse regiooni sotsiaalmajanduslike tegevuste elavdavateks ja elujõulisust tõstvatel investeeringuteks ning aitab vältida tegevuste katumist. Selleks, et edasi toimida, vajab piirkond arengustrateegiat. Pandivere piirkonna arengustrateegia on organisatsiooni ja väliskeskkonda vahendav jõud, mis sisaldab organisatsioonilisi otsuseid keskkonna suhtes. Strateegia peab andma organisatsioonile suuniseid, mis aitavad saavutada eesmärgi kooskõlas keskkonna võimalustega ja ohtudega. Strateegia on pikaajaliste eesmärkide, nende saavutamise põhiteede ja tegevuspõhimõtete kogum, mis on meie arengu aluseks. Hetkeseisuga on pakumiskutsed välja saadetud. Projekt käivitub märtsis.

Pandivere koostööpiirkonna turismistrateegia

Koostööpiirkonna omavalitsuste koostatud projektide tabeli järgi selgus, et kõige suurem huvi on teha ühisprojekt turismivaldkonnas. Selleks peab koostama piirkonna turismistrateegia, mis hetkel kõigil partneritel puudub. Turismistrateegia kogumaksumuseks on maksimaalselt 45 000 krooni (nõustamisteenuse ostmine), millest Väike-Maarja valla osa on 7500 krooni. Projekt käi-

vitub aprillis.

Tootmisalad ja äriinkubatsioonikeskus

Lääne-Virumaa tootmisalade väljaarendamise I etapi projekti taotlus on valmimas PPF-i esitamiseks. Projektis osalevad Väike-Maarja, Tamsalu, Avanduse, Rakvere vallad ja Tamsalu linn. Tegevustena koostatakse igale tootmisalale detailplaneeringud ja vastavate objektide tasuvusuuringud. Väike-Maarja poolel tulevad projekti Kaarma ja Tehno tootmisalade detailplaneeringud ja tasuvusuuringud ning vallamaja 3. korruse äriinkubatsioonikeskuse tasuvusuuring. Projekt käivitub 2004. aasta juulist ning kestab 12 kuud. Projekti kogumaksumust ei ole veel välja toodud, kuna kõik hinnapakumised pole veel laekunud. Investeeringuprojekti oletatav kogumaksumus Väike-Maarja valla osas on 12,5 miljonit, omaosalus on 3,1 miljonit krooni (s.h tasuvusuuring ja detailplaneeringud 100 000 krooni). Tasuvusuuringutes hinnatakse investeeringu täpsed maksumused. Inkubatsioonikeskuse väljaehitamise maksumus eraldi on 2,5 miljonit krooni. Tasuvusuuringu käigus selguvad tootmisaladel tegutsevate ettevõtete vajadused, mis ühest küljest tähendab suuremat nendepoolset kaasfinantseerimist.

Spordikompleks

Väike-Maarja koolide spordikompleksile koostatakse tasuvusuuring juuni lõpuks. Leping on sõlmitud OÜga Innopolis, kes on an-

tud projekti projektijuht. Tema ülesanneteks on hankedokumentatsiooni ettevalmistamine ja hankekonkursi läbiviimine, vajalike koostluste hankimine, hankelepingu vormistamise korraldamine, tellija nõustamine pakumiste hindamisel, projekti aruandlus, selle nõustamine ja vormistamine, projekti üldine juhtimine (käibemaksu nullmäära rakendamise taotlemine, projekti juhtkomitee töö nõustamine), investeeringuprojekti koostamine. Äsja valminud ToR (lähteülesanne pakujatele) on esitatud kooskõlastamiseks rahandusministeeriumile.

Projekti tasuvusuuringu lähteülesanne ja hankedokumentatsioon panakse paika järgmisel nädalal. Tasuvusuuringu üheks olulisemaks momendiks on spordikompleksi maksumuse hindamine. Selle protsessi käigus määratakse kindlaks ujula, võimla ja staadioni väljaehitamise maksumus, millele lisanduvad ehitusprojektid. Praeguste ligikaudsete arvutuste kohaselt on ujula väljaehitamise maksumuseks 25,5 miljonit, võimla 17 miljonit ja staadion 6 miljonit krooni. Neile lisandub projekteerimine ~ 1,5 miljonit krooni. Seega on kogu investeeringu maksumus ~50 miljonit krooni. Euroopa Regionaalfondi ERDF meetme 4.6 "Kohalik sotsiaalmajanduslik areng" osalus projektis on 75%, s.t valla omaosalus koolide spordikompleksi väljaehitamisel oleks 12,6 miljonit. Need summad võivad muutuda, kuna tegu on ligikaudsete arvutustega. Täpsed arvud selguvad tasuvusuuringus.

VALLA 2004. AASTA EELARVE PROJEKT

Tasuvusuuring ja investeringuprojekt taotlus valmib praeguse plaani kohaselt 08.07.2004. Optimistlikust aspektist vaadatuna esitatakse investeringuprojekt EDRF'ile 2004. aasta teisel poolel. Vastus peaks selguma 2005. aasta alguses. Positiivse vastuse korral alustatakse ehitusliku projekti koostamisega 2005. aasta esimesel poolel ning ehitus peaks algama 2006. aastast. See tähendab, et vald peab 2005. aastaks planeerima ehitusliku projekti koostamiseks 375 000 krooni ja 2006. aastaks ehituseks 6.0625 miljonit krooni ning 2007. aastaks ehituseks 6.0625 miljonit krooni.

Maakondlikud prioriteedid ei ole siiani veel määratud. Kui need 2004. aasta juuliks ei selgu, siis lükkub spordikompleksi projekt edasi.

Liivaküla küla lehtla ja võrkpalliplatsi rajamine ning lastemänguväljaku parendamine

Projekt on esitatud SAPARDi 6. meetmesse. Projekti kogumaksumuseks 137 641 krooni, millest 64 965 krooni on valla omafinantseering.

Saun ja lastemänguväljak Triigi külas

Projekt on esitatud SAPARDi 6. meetmesse. Projekti kogumaksumuseks 283 950 krooni, millest 91 450 krooni on valla omafinantseering.

Ettevõtlusalane GIS-kaart

Eesmärgiks on kanda ettevõtlusalane andmebaas kaardile hoonete järgi. Andmebaasis sisalduvad järgmised andmed: ettevõtte nimi, kontaktandmed, andmed hoone kohta (suurus, vaba pind, bürooruumid, laoruumid, kommunikatsioonid). Lõpptulemus: klikates hoonetele, avaneb kogu info selle kohta. Andmebaasi ja kaarti on võimalik hiljem töödelda vastavalt vajadustele. Kaart tehakse programmis MapInfo. See on vajalik ettevõtluse tutvustamiseks ja investoritele vallas olevate võimaluste pakkumiseks. Kaardi koostab geoinfosteemide spetsialist. Maksumus 8 000 krooni. Projekti jätkuks oleks Väike-Maarja valla investeerimisvõimaluste brošüüri koostamine.

Kiltsi mõisakool

Projekti käigus koostatakse Kiltsi mõisakompleksi kontseptsioon (arenguvisioon ja strateegia), kus selgitatakse välja mõisakompleksi funktsionaalne terviklahendus, selle arendamise ja säilitamise ettepanekud piirkonna turismi- ja hariduskorralduslikest huvidest lähtudes, turismitoote potentsiaal, selle arendustegevuse pikaajalised ja lühiperioodi ees-

märgid ning rahastamisskeemid. Projekt maksus on 30 000 krooni, millest 20 000 krooni on vallapoolne omafinantseering ja 10 000 krooni Kultuuriministeriumi kaasfinantseering.

ISPA

Projekti eesmärk: Lääne-Virumaa väikelinnade ja -asulate vee- ja heitveeprobleemide lahendamine. Projekt on jagatud kahte etappi:

1. Tehnilise abi projekt;
2. Investeeringuprojekt.

Tehnilise abi projekti staadiumis koostatakse tasuvusuuringud, keskkonnamõjude hindamised, eelprojektid ning pannakse kokku dokumendid investeeringuprojekti taotlemiseks. Investeeringuprojekti staadiumis toimub projekteerimine ning ehitamine.

2002. a pandi AS Eesti Veevärk poolt kokku tehnilise abi projekti taotlus ISPAle summas 520 000 EUR, millest 25% ehk 130 000 EUR peab olema omafinantseering. Väike-Maarja valla osa 9179 EUR (139 000 krooni). Väike-Maarja valla objektid:

1. Väike-Maarja aleviku Võidu, Koidu, Rahu, Kesk tn. piirkonna kanaliseerimine ja vesivarustuse rekonstrueerimine.
2. Väike-Maarja aleviku Metsa, Energia, Aia, Uus tn piirkonna kanaliseerimine ja vesivarustuse rekonstrueerimine.
3. Väike-Maarja aleviku Tamsalu mnt. - Pika tn kanalisatsioonitrassi renoveerimine.
4. Väike-Maarja aleviku Tamme tn kanalisatsiooni- ja veetrassi renoveerimine.
5. Triigi küla puhastusseadmete rekonstrueerimine, kanalisatsiooni- ja veetrasside rekonstrueerimine uute trasside rajamine ning ülepumplate rekonstrueerimine.
6. Vao küla puhastusseadmete rekonstrueerimine, kanalisatsiooni- ja veetrasside rekonstrueerimine.

AS Eesti Veevärk poolt kalkuleeritud esialgne Väike-Maarja valla objektide maksumus on 25 milj krooni, millest investeeringuprojektis peab omaosalus olema 25% (kui KIK toetab, siis vastavalt väheneb valla osa – loodetavasti pool omaosalusest katab riik).

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava

Vastavalt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusele peab kohalik omavalitsus koostama oma haldusalas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava. Projekti üldisteks eesmärkideks on kõrgkvaliteedilise joogivee tagamine projekti mõjuvõimkonnas, ehitades ja rekonstrueerides veevarustuse- ja kanalisatsioonitrasse ning puhastusseadmeid. Lisaks looduskeskkonna hea seisundi säilitamine – nitraaditundliku ala reostamise vähendamine, Pandivere piir-

konna, aga ka teiste allikate mõjuvõimkonda jäävate regioonide veekogude ja põhjavee hea kvaliteedi tagamine – reovee ja ohtlike ainete põhjavette sattumise vähendamine. Kava koostamiseks esitati kolm hinnapakumist, võitjaks tuli AS Maves, kes pakkus arengukava koostamise hinnaks 146 916 krooni.

Triigi küla energiakava ja Väike-Maarja valla hoonete energiaaudidid

Energiakava ja hoonete energiaaudidid on aluseks, millele tuginedes saab energiasäästuprogrammidest toetust taotleda.

Töö on tellitud Salt Regionaalsed Energiakeskused, maksab 99 000 krooni, valmib märtsikuus ning lähteülesandeks on:

1. Triigi küla energiakava peab sisaldama:

- Analüüsi ja vastust küsimusele, mis on Triigi külas perspektiivis õige – kas kaug- või lokaalküte. Indikaatoriks lõpptarbija hind. Lokaalkütte puhul vaadelda vähemalt kolme küst (halupuud, kerge kütetöli ja põlevkiviõli kerge fraktsioon). Ohud lokaalkütte puhul (kütuste ja tuha ladustamine).

- Kui on perspektiivikas arendada kaugkütet, siis investeeringute plaani koos prioriteetide ja ligikaudsete maksumustega. Variantidena eraldi analüüsida:

- 1) Flex Heat ASile kuuluvast katlamajast soojuste ostu puhul investeeringud küttesüsteemi;
- 2) Vallale kuuluva katlamaja rekonstrueerimise puhul investeeringute vajadus koos investeeringutega olemasolevasse küttesüsteemi (kütuse vahetuse tõenäosus);
- 3) Flex Heat AS-le kuuluva katlamaja ostu otstarbekus 2008.a. lepingulise hinnaga (200 000 krooni) edasise soojustootmise jätkamiseks.

- Analüüsi soojusenergia hinna

õigustatusest lõpptarbijale hetkel ja muutusest järgnevatel aastatel perioodiga 5 aastat lähi- + 5 aastat pike-mas perspektiivis.

- Analüüsi ja hinnangut kaugküttest väljalõigatud korteritele rakendatavale kaudse kütte määrale.

2. Valla hoonete energiaaudidid koostada järgnevatel objektidele:

- Triigi spordihoonet;
- Väike-Maarja hoolekande- ja tervisekeskust;
- Väike-Maarja rahvamaja;
- Väike-Maarja muuseum.

Auditite kokkuvõtte peab sisaldama nimetatud hoonetele energiasäästus vajaminevate investeeringute prioriteetide tabelit, mis sisaldab vajalike tööde nimekirja pingereas koos ligikaudsete maksumustega, arvestades nii energiasäästu kui ka olemasolevate ehitiste, süsteemide, avatäidet jmt hetkeolukorda.

Töö tulemustest selgub vajalike tööde nimekirja maksumustega, mille kohta on otstarbekas esitada taotlus k.a märtsikuus avanemas PHARE ESC 2003 energiasäästu toetusprogrammi. Taotletava summa suurus on 50 000 kuni 150 000 EURi, omafinantseering vähemalt 10%.

KIKi projektid

2003. aastal esitati KIKi kokku 13 projekti. 2004. aasta esimese vooor taotlused võttis KIK vastu 2003. aasta augustis ning otsused nende rahastamiseks tehakse jaanuaris. Alates 2004. aastast teeb KIKi nõukogu rahvuslikust programmist toetatavate keskkonnaprojektide rahastamisotsused kolm korda aastas. Seega on alates 2004. aastast võimalik oma projektide läbiviimiseks rahataotlusi esitada kolmel korral: kevadel, suvel ja sügisel. Uue korra järgi on raske ennustada, millised projektid saavad sel aastal KIKist rahalist katet.

13 projekti kogumaksumus on 2 571 182 krooni, millest valla omafinantseering on 466 502 krooni.

Algus lk 3

2004. aasta jaanuarikuu lõpuks oli registreeritud töötuid Väike-Maarja vallas 185, abiraha saajaid 71.

2003. aasta detsembris käivitas Tööturuamet riigi töövahendusportaali. Tööturuameti poolt rakendatav infosüsteem on loonud tasuta teenuse võimaluse nii töandjatele kui ka aktiivsetele töötajatele. Iseteenindussüsteem võimaldab hallata nii vabu töökohti kui ka andmeid töötajate kohta. Lisaks sellele on kättesaadavad andmed erinevatest koolitusvõimalustest kui ka esmane nõustamine.

Töötajatel on portaali kaudu võimalik otsida endale uusi sobivaid töötajaid ning võimalik leida oma töötajatele koolitusi. Tööva-

henduse kättesaadavaks muutmiseks on Tööturuamet loonud selveterminalide võrgustiku ning igas tööhõiveametis on neid võimalik kasutada. Täpsemat asjakohast infot : www.amet.ee

Lääne-Virumaa Tööhõiveameti Väike-Maarja osakonna vastuvõtuajad:

Esmaspäev	9.00-16.00
Teisipäev	9.00-18.00
Kolmapäev	9.00-16.00
Neljapäev	9.00-16.00
Reede	9.00-13.00
Info telefonil	032 61 798.

Marje ŠARINA,
Lääne-Virumaa
Tööhõiveameti
Väike-Maarja
osakonna juhataja

Tänavu jutustati naljandeid

Väike-Maarja gümnaasium on ellu kutsunud uue ja huvitava tava – rahvajuttude võistlusest jutustamise. Mõtte algatasid gümnaasiumi emakeeleõpetajad murest jutustamise elava traditsiooni kadumise pärast ja soovist seda tava elus hoida. Küsitledes, kui palju on õpilaste hulgas neid, kellele lapsepõlves on lugusid jutustatud, mitte ette loetud, selgus, et vähe. Ometi on jutustamise traditsioon olnud sajandeid midagi väga enesestmõistetavat.

Konkursiga tehti algust viie aasta eest oma kooli raames, siis kutsuti naaberkoole külla ja nüüd tullakse Väike-Maarjasse jutte pajatama juba üle maakonna.

21. jaanuaril kogunesid Väike-Maarja muuseumi naljandeid jutustama maakonna mitmete koolide õpilased. Üritus oli oskuslikult ja läbimõeldult ette valmistatud. Pärast õppealajuhataja Anneliis Libliku avaja tervitussõnu paluti võtta õpilastel paaridesse ja tutvuda: rääkida endast, oma positiivsetest omadustest ja huvialadest. See oli hea sissejuhatus, mõni minut rõõmsat elevust ja jutuvada ning esinemiskramp oli kõigil nagu käega pühitud.

Jutustamine toimus kahes vanuserühmas, eraldi 5.-6. ja 7.-9. klassidele. Naljandeid oli väga erinevaid ja jutustajadki olid erinevad. Mõnel oli häääl väljendusrikkam ja hoiak kõnekam, liigutused emotsionaalsemad ja silmis rohkem sära, mõned

olid tagasihoidlikumad ja vaoshoitumad, mõned olid õppinud teksti pähe, teised jutustasid seda oma sõnadega ümber, aga eranditult kõik esitused olid huvitavad ja kaasakiskuvad, neid oli hea kuulata ja kõigi esinejate puhul tuli jutu mõte selgelt välja.

Kummalgi rühmal oli oma žürii. Hinnati esituse loomulikkust ja ilmekust, hääle kasutamise oskust ja selget artikulatsiooni. Žüriisse kuulus ka õpilasi, kes eelnevatel aastatel ise võistlustules olnud. Nendel oli esineja-hindaja võrdlusmaterjal käepärast abiks võtta, sest tulemuste väljaselgitamine nõudis üsna põhjalikku analüüsi ja arutelu.

V-VI klasside paremad olid:

I koht Elo Võhandu (Väike-Maarja gümnaasium)

II koht Alina Roditšenko (Tapa gümnaasium)

III – IV koht Roman Šabanov (Rakvere vene gümnaasium) ja Kai-ri Krõll (Väike-Maarja gümnaasium).

Ergutusauhinna pälvis Gerly Kreisling (Tamsalu gümnaasium).

VII-IX klasside paremad:

I koht Reigo Tamm (Tapa gümnaasium)

II koht Kristiina Jürna (Väike-Maarja gümnaasium)

III koht Gerli Erras (Väike-Maarja gümnaasium)

Vanemas rühmas parimaks osutunud Reigo Tamm võistlushoos.

Ergutusauhind said Roman Issajev (Rakvere vene gümnaasium) ja Kaidi Kannel (Väike-Maarja gümnaasium)

Pärast auhindade kättesaamist jutustasid mõlema vanuserühma paremad oma naljandid uuesti, siis juba suuremale seltskonnale.

Kõik osalejad said huvitava ja kosutava kogemuse võrra rikkamaks. Tõdeti, et jutustamisoskus pole kuhugi kadunud, osatakse end väljendada ja osatakse end kuulama panna.

Ürituse lõpus kringli ja limonaadiklaasi juures vesteldes kiitsid osalenud koolide õpetajad ettevõtmise heaks ja vajalikuks. Meelsasti jäädakse ootama järgmist jõukatsumist ja ollakse tänulikud Väike-Maarja gümnaasiumile selle huvitava ürituse ellukutsumise eest.

Aitäh Väike-Maarja gümnaasiumile ja muuseumile, kelle koostöös see tore üritus on elujõudu kogunud.

Jõudu ja ettevõtlikkust edaspidiseks!

Ilve TOBRELUITS

Rahvajuttude pajatamine

Kolmapäeval, 21. jaanuaril toimus järjekordne (juba viies) Väike-Maarja gümnaasiumi korraldatud rahvajuttude pajatamise võistlus Väike-Maarja muuseumis.

Seekord esitati naljandeid. Naaberkoolidest olid võistlustules Tapa, Tamsalu, Rakvere Vene ja Rakke gümnaasiumi, Kadrina keskkooli, Simuna ning Kiltsi põhikooli õpilased.

Olen mitmeid kordi sellel üritusel esinenud, kuid nüüd ei läinud ma võistlema, vaid hoopis teisi hindama.

Kohale jõudsin kella kümneks ja juba mõne aja pärast tutvustati žüriid, kes jagunes kaheks. Minu seltskond hindas 5.-6. klassi ja teised 7.-9. klassi esinejaid.

Enne võistlust mängiti seltskonnamänge, need löid mõnusa ja sõbraliku õhkkonna. Mulle oli see esmakordne žüriikogemus. Pabistasin hindamise pärast: kas olen õiglane, äkki ei oska. Hin-

nata tuli esitluse ilmekust, häälduse selgust ja naljandi tõlgenduse sobivust. Otsustamise tegi raskemaks võistlejate kõrge ja ühtlane tase. Võistluse kestel kostus 7.-9. klassi esinejate ruumist valju aplausi, kuid ega meiegi sellega kiitsid olnud.

Kui esinejad kuulatud, pidime žüriiga parimad välja selgitama. Aega kulus parasjagu. Mitmeid kordi tõstisime auhindu ringi ning lõpuks tuli üks auhinnasaaja juurdegi. Tähtsad otsused tehtud, suundusime muuseumi klassituppa, et võitjad välja kuulutada. Kõik osavõtjad said tänukirjad ning parimad esitasid oma naljandid uuesti. Seejärel pakuti kringlit ja maitsvaid komme ning vahetati muljeid.

Sel päeval sain kogemuse võrra rikkamaks. Vahelduseks on hea esinemise asemel teisi hinnata.

Raivo TAMMUS

Väike-Maarja gümnaasiumi
9.a klass

Vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjonis

2. veebruaril toimus Väike-Maarja muuseumis Väike-Maarja allavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni, majandus-, maa-, sotsiaal- ja revisjonikomisjoni ühine koosolek.

Päevakorra esimeseks punktiks oli Väike-Maarja gümnaasiumi arengukava projekt, mille kandis ette gümnaasiumi direktor Marje Eelmaa. Ettekanne puudutas ruumide seisu ja remonti, seejärel keskendus lähiaastate visioonile ja prioriteetidele. Kuna teema puudutab praktiliselt kõiki, siis pärast sõnavõttu esitati mitmeid küsimusi, ka kriitilisi küsimusi.

Esimese punkti jätkuks oli ka teine päevakorra punkt – integreeritud kool Väike-Maarjas, millest rääkis valla haridusosakonna juhataja Toomas Põldma. Ta kirjel-

das hetkeseisu antud küsimuses ja märkis, et uus läbirääkimiste voor toimub 6. veebruaril.

Kolmanda punktina oli vaatluse all õine alkoholimüük bensiinijaamades. Sotsiaalkomisjoni seisukohaga esines Mall Võhandu. Küsimus kutsus esile elava arutelu. Seisukohaks võeti pidada läbirääkimised Pandivere piirkonna valdadega, et võtta vastu ühised meetmed.

Lõpuks külastas kogu seltskond muuseumi ladu Tamsalu maanteel. Leiti kahetsusega, et nii palju huvitavat ja väärtuslikku vara ei leia eksponeerimist. Pakuti lahendusi ja jäädgi lootma, et probleem lähiajal laheneb.

Larissa KÄBIN,
komisjoni liige

INDIAANIPIDU

23. jaanuari õhtul kogunes Väike-Maarja rahvamaja üle 120 isetegevuslase, et pidada stiilset indiaanipidu.

Indiaanlased – põlisrahvas Ameerikas on muutunud võõraks omaenda kodus. Eestlased teevad aga oma kodu iseendile võõraks. Indiaanlased on visamad, hoidmaks vanast kinni. Küllap tuleb nende visadus katsumustest ja vähestest võimalustest.

Vaatamata nappidele võimalustele olid kohale tulnud kõik ümberkaudsed suguharud: apalatšid, mohikaanlased, mataiad, kikibukid, Viimsed Mohikaanlased, euroindiaanlased, Luiskava Liiva klann ja Vat Kus Tegelased.

Suguharu suur juht Örn Ööbik tervitas kõiki indiaanlasi ja pani südamele, et tulevaste põlvete saatust on meie kõigi kättes.

Üheskoos loeti mantrat, sest mantra eesmärk on südame puhastamine. Puhas süda on aga eriti tähtis omadus pürgimisel elu kõrgeima eesmärgi suunas.

Mantra

Elu õpetab meile hoolimist, vaprust ja vabadust

nagu ema, kes kaitseb oma last.

Kaitse meid hoolas kultuurivaim laulus, tantsus, pilli- ja näitemängus.

Anna lauljatele nende igapäevast lauluhäält,

mis kostaks üle Suure Kanjoni.

Anna tantsijatele vabadust nagu kotkale, kes liugleb taevas. Anna pillimängijatele kopsumahu,

et kaunite viisidega kaljumägesid kõigutada.

Anna näitlejatele vaimukust, mis sähvataks kui kõueväik.

Anna meie hõimudele meelepidamise lahkust,

et hoida põlisrahva kultuurivaimu. Hea Kultuurivaim!

Anname Sulle armastuse, mis on rohkem kui raha.

Anname isetegemisrõõmu, mis valgustab meie hingi nii ööl kui päeval.

Õhtu jooksul tuli igal suguharul ettevalmistatud kavaga üles astuda. Kavade kokkupanek oli taidlejatele tõsiseks katsumuseks, kuid lõpptulemus sai väga hea. Ikka ja jälle paneb hämmastama isetegevuslaste entusiasmi ja nutikut. Tihedasse õhtuprogrammi mahtus ka tantsimine. Tantsimine ei ole indiaanlastel mitte lihtne meelelahutus, vaid hoiab sidet oma rahva ja esivanematega. Kogu tantsulist tegevust saatis ansambel Polero.

Tänapäeval on indiaanlased väga hinnas, nii on ka tegusate taidlejatega.

Helget pead ja rõõmsat meelt Teile, tänased isetegevuslased!

Eve HEIN,
kunstiline juht

Vat Kus Tegelased näiteringist

Segakoor apalatšide suguharuna

EUROHINDU VANNE

KAJAB VÕIMSALT SÕJAHÜÜD -
VALGE MEES ON MEIE PÜÜD!
KÕIGEST VÄEST NÜÜD LÕÖME
LOKKU,
SUGUHARU AAME KOKKU.

TERAV SILM JA TÄPNE KÄSI
SKALPE JAHTIMAST EI VÄSI.
TOMAHOOGID, VIBUD, ODAD
ELAMUTEKS ON PÜSTKOJAD.

KAUGELT MAALT ME TULEME,
EUROHINDUD OLEME.
HEAD AHVIAASTAT SOOVIME
KÕIK VALGED MEHED RÕÕVI-
ME.

EUROINDIAANLASTE NIMEL

MAIE BLAAT

KULTUURIKALENDER

Väike-Maarja rahvamajas

Veebruar

14. veebruaril kell 21.00 - TANTSUÕHTU

Ansambel Bond Bänd, DJ Tony Beaze

21. veebruaril kell 20.00 - PEREKLUBI õhtu, külas ansambel PS Troika, muusikalised etteasted ansamblitelt ja solistidelt.

22. veebruaril kell 15.00 - klubi HÄRMALÖNG peoõhtu

Õhtut sisustab naisrahvatantsurühm ja segarühm.

23. veebruaril kell 19 - VASTLADISKO

24. veebruaril ~ kell 11.45 (pärast jumalateenistust kirikus)

- Vabariigi aastapäeva tähistamine ausamba juures.

Esinevad segakoor Helin ja kammerkoor. Pärast seda pakub naiselts rahvamajas aastapäevatorit. Pidupäeva ilmestavad ühislaulud kooride eestvedamisel.

Märts

10. märtsil kell 17.30

- muusikakooli KEVADKONTSERT

17. märtsil kell 11.30

- lasteteater Reky etendus

"Sookoll ja sisalik"

20. märtsil kell 20.00

- PEREKLUBI õhtu

21. märtsil kell 15.00

- klubi HÄRMALÖNG peoõhtu

23. märtsil kell 14.00

- MÄNGUTUND lastele

24. märtsil kell 16.45

- muusikali "Grease" ühiskülastus

26. märtsil kell 20.00

- DISKO

Rahvamaja jalutussaal

12. märtsini Anneli Kaasiku loodusteemaliste maalide NÄITUSMÜÜK.

Rahvamaja fuajees

FOTONÄITUS "Indiaanipidu"

Ühiskülastused

Neljapäeval, 6. mail kell 19.00 teatris Vanemuine "Mesimees"

(Eelregistreerimine ja pääsmete väljaostmine kuni 10. aprillini)

NB! 10. märtsiks välja kuulutatud ühiskülastus Eesti Draamateatrisse etendusele "Finis Nihil" lükkub edasi 31. märtsile.

Info telefonil 326 1837.

* * * * *

Väike-Maarja rahvamajas

23. ja 30. märtsil

TAIMESEADEKURSUS (tasuline)

"Kevadised taimeseaded ruumikujunduses"

Juhendaja Mary Tammet.

Kursustele registreerimine ja info
telefonil 326 1837

VÄIKE-MAARJA RSK TEATAB

Valla meistrivõistlused

Võrkpall

Võistlustest võttis osa kuus meeskonda ja üks naiskond.

Mehed

1. Vao Mehed (Taivo Pedor, Martin Adamson, Ainer Kõllamets, Ragnar Lepp, Viktor Adamson, Väino Stoltzen)

2. Päästekool (Janno Nurgamaa, Rainer Talpas, Vardo

Kappak, Mait Soolepp, Ain Kanne, Tõnu Leesnurm, Mikk Kallakmaa)

3. Triigi (Ahti Kullamaa, Argo Liivak, Tarmo Rebane, Marek Rebane, Mati Altküla, Innar Lillemets, Margus Salla)

Naised

1. Lilleke (Gajde Ilves, Ülle Vesikioja, Toini Õunpuu, Annele Veia, Juta Vilgem, Nelli Lusmägi, Maili Tannbaum)

Valla paremate sportlaste autasustamine

On kujunenud traditsiooniks,

et valla võrkpallimeistrivõistluste ajal kuulutatakse välja ka valla parimad sportlased. Naiste hulgas saavutas ülekaaluka võidu Sandra Kullas, meeste hulgas käis suurem rebimine, võitjana väljus Sven Pugonen.

Aktiivsemaks rahvasportlaseks kuulutati juba teist aastat järjest Maimu Einsalu. Tervise-sportlaste hulgast loositi välja hulgaliselt auhinnasaajaid. Mõned said need kätte koha-peal, ülejäänud auhinnad ootavad omanikke valla kultuuri- ja spordiosakonna juhataja Ilve Tobrelutsu juures (vallavalitsus-

ses tuba 108). Nendeks õnnelikeks olid Elo Võhandu, Margit Nõukas, Arnis Alt, Birgit Villo, Elen Nurmetalu, Maimu Einsalu, Margo Märtsin, Siiri Lind, Ann Aosaar, Heete Ausmeel, Helger Ingeroinen, Ivar Vaab, Roland Urbas, Juhan Kiitsak

Väike-Maarja valla rahvaspordiklubi nimel

Ants RIKBERG

SPORDIKALENDER

Veebruar

- 13.-15.02 Eesti valdade XII talimängud (Väike-Maarjas, Ebaveres, Triigis, Simunas)
- 16.02 valla MV: mälumäng, III etapp
- 23.02 valla MV: kabe, III etapp
- 24.02 kell 11 valla MV suusatamises Ebavere radadel

Märts

- 01.03 valla MV: male, III etapp
- 15.03 valla MV: lauatenis, III etapp
- 22.03 valla MV: sulgpall, III etapp

Aprill

- 05.04 valla MV lauamängude mitmevõistlused
- 17.04 Georgi Kange jõumehe võistlus
- 21.04 Lurichi kevadjooks

Mai

- 23.05 Pandivere rattaralli
- 29.05 Pandivere päev

Juuni

- 12.06 Eesti VII esivõistlused naisekandmises Müürikul

Juuli

- 25.07 Väike-Maarja IV triatlon

August

- 06.08 valla MV rannavõrkpallis

Valla meistrivõistlused (v.a suusatamine ja rannavõrkpall) toimuvad Triigi spordihoones esmaspäeviti eespool nimetatud kuupäevadel algusega kell 18.

Ebavere radadel jätkub tervisespordiürituste sari Harjuta Terviseks!

Mõnda massaažist

Massaaž on teaduslikult põhjendatud ja praktikas järeleproovitud võtete kompleks, mis seisneb kehapiinna doseeritud mehhaanilises ärritamises organismi funktsioonide arendamise, tugevdamise ja taastamise eesmärgil. Massaaž pärineb kauge-est minevikust.

Hiina vanimas ürikus "Nai-Tzinj", mis on kirjutatud 3000 aastat e.m.a nimetati haigusi, mille puhul tuleb kasutada massaaži. Vana-Hiina massaaži tehnikat ja metoodika süstematiseeriti umbes 1000 aastat tagasi.

Vana-India seadustekogus "Ajurveda" (teadmised elust), mis on koostatud 1800. aastal e.m.a, räägiti massaažist ja anti soovitusi, mis haiguste puhul seda kasutada.

Vanas Egiptuses kasutati massaaži koos veeprotseeduuridega.

Vanas Kreekas kasutati massaaži mitte ainult ravimisel, vaid koos kehaliste harjutustega. Siit ongi aluse saanud spordimassaaž.

Massaaži edasine areng on seotud Pergamo gladiatortitekooli peaarsti Claudius Galeniuse (elas aastatel 131-201) nimega, kes kirjeldas üheksat masseerimisvõtet. Roomlased kasutasid massaaži mitte ainult kehalistel harjutustel, vaid hakkasid seda rakendama ka sõjaväes ja tavalises elus.

Suur panus massaaži arengus on silmapaistval arstil, õpetlasel, kirjanikul ja astro- noomil Abu Ali Ibn Sinal (lad Avicenna, 980-1037). Tema andis põhjenduse järgmistele massaažiliikidele:

tugev – keha tugevdam;

nõrk – pehmendav, keha lõdvestav;

kestev – kõhnumist soodustav;

möödukas – keha õitsengu soodustav;

ettevalmistav – kehalistele harjutustele eelnev;

taastav või rahustav – pärast kehalisi harjutusi.

Idamaade massaaž erineb tunduvalt HELLases ja Roomas kasutatud klassikalisest massaažist. Idamaade massaaži tehakse põhiliselt jalgadega.

Massaaži olemus seisneb keha doseeritud ärritamises eriliste võtetega, sealjuures ei jää organismi elundid ja süsteemid ärrituse suhtes ükskõikseks, vaid reageerivad sellele kõikvõimalike funktsionaalsete muutustega. Massaaži mõjul moodustuvad kudedes kõrgaktiivained, mis soodustavad verevarustust ja ainevahetusprotsesse. Massaaž avaldab ka vahetut mõju kõikidele vedelkeskkondadele, vere, lümfi, koevedeliku liikumisele, kudede venitamisele ja ümberpaiknemisele. Massaaž kõrvaldab seisumise ja paisunähtusi ning on kõige loomulikum ja võimsam keha lõõgastamise ja noorendamise vahend.

Massaaž on oluline inimestele, kes elavad külmas kliimas. Külma kliima, füsi- lise tegevuse puudus ja rohkesti intellektuaalset tööd – kõik kombineeritult tekitavad pingeid, kuivust ja halba vere- ringet kehas. Selle esma- seks tunnuseks on ebamu- gavustunne ja seletamatud valud kas öla- või nimmeko- osas.

Massaažikunst on kõige

iidsem tervendusviis, mis avaldab energeetilist mõju inimese energiakehale ja mehhaanilist mõju füüsilisele kehale. Järelikult mõjub nii vaimule kui kehale.

Regulaarsed massaažid tugevdavad tervist, annavad abi paljude krooniliste haiguste ja kehaliste vaevuste puhul, parandavad immuun- süsteemi ning aitavad valla- dada endorfiine, organismi loomulikke rahusteid.

Massaaži vastunäidustused

- × kasvaja (nii hea- kui halvloomulised);
- × ägedad infektsioonhai- gused;
- × orgaanilised südame- ja veresoonehaigused;
- × krooniline tuberkuloos ja brutselloos ägenemise staadiumis;
- × äge kurnatus;
- × alkoholi- ja narkooti- kumide tarvitamine;
- × teine rasedusperiood;
- × samaaegne elektriravi;
- × rasked neeru- ja südamehaigused.

Enne massaaži kuuri alus- tamist soovitatakse konsulteerida perearstiga konsulteerida.

Kaja KRUUP,
massöör

MASSAAŽIKABINET avatud

Ravi tn 1,
Väike-Maarja
E, K, R kell
9.00 – 15.00

Registreerimine
telefonil 56667459,
Kaja Kruup.

Jakob Liiv

28.(16.)02.1859 – 17.01.1938

mõisategelastega, kelle mõjule kool allus. Liiv tagandati õpetajaametist, töötas Uniküla mõisas kirjutaja ja õpetajana, kuid endiste ametivendade abil sai ta jälle kooliõpetaja koha esiteks Pandiveres (1884-1886), olles ühtlasi ka Pandivere ja Raeküla vallakirjutaja, seejärel uuesti Triigi-Avispeal (1886-1901), kus ta oli kümne aasta jooksul (1886-1895) ühtlasi ka Triigi ja Uniküla vallakirjutajaks.

1887. aastal käis ta Kaarel Krimmiga Venemaal Novgorodi kubermangus vene keelt harjutamas, keeleoskust nõudis 90ndate aastate venestusaja venekeelne kool. Täielikku venestamist taotlevate inspektorite-tšinovnikute liigagaruse tõttu tuli ise-
teadlikul Liivil nendega peagi kokkupõrkeid.

1888. aastal abiellus ta naabervallast Äntust pärineva metsavahi tütre Rosalie Feldmanniga. Abielu oli harmooniline ja sellest sündis kuus last. Peale ametniku- ja õpetajapalga oli tal kasutada ka kuus tiinu põllumaad, mida suviti hoolega hariti.

Pikkadel sügis- ja talveõhtudel nõudis pidevat hoolt täiskasvanute laulukoori ja näiteringi juhtimine, ühtlasi laulis ta kaasa M. Kampmanni juhatavas Väike-Maarja kooris. Palju energiat kulutas ta, et propagandida tütarlaste kihelkonnakooli asutamist. Jakob Liiv kujunes aastate jooksul ümbruskonna poolt kõrgesti hinnatud inimeseks, kelle sõnal oli kaalu.

Aktiivse tegevuse juures jätkus tal veel aega ja keskendumisvõimet loominguliseks tööks. Avispea-perioodil ilmusid luuletuskogud "Viru kanal" II, III, "Leina-lilled", lugulaulud "Kõrbelõvi", "Püha kuhu", samuti pikemad jutustused "Must lell" ja "Puujalaga Mats". Avispeal valmisid ka kandvamad näidendid "Ordumeister", "Tühjale maale" ja "Kolmat aega vallavanem". Ta luuletis sügenesid ühiskondlikud motiivid, näitemängudes ja jutuloomingus kajastusid realistlikud hoiakud. Kirjaniku arenemist realismi suunas soodustas ka Väike-Maarja parnassil valitsenud õhkkond. K. Krimm ja P. Jakobson kirjutasiid 90ndatel aastatel järjest enam tõsiselugulisi lugusid, ka parnassi uustulnuk kirjandusteoreetik Mihkel Kampmann pooldas realistlikku kirjutamislaadi. Ja kui 1893. aastal valiti Väike-Maarja kihelkonnakooli juhatajaks Jakob Tamm,

muutus tema väike poissmehekor-ter parnaslaste kooskäämise kohaks, kus arutleti elavalt nii kirjanduse kui ka kõige päevakajalise üle.

1892. aastal, kui vallad ühendati, loobus Liiv vallakirjutaja ametist ja jäi ainult kooliõpetajaks. Suur lastepere vajas enam rahalisi vahendeid ja koolmeistri palgast ning ka rikkalikust kirjanduslikust toodangust jäi väheks. Tuli leida uusi võimalusi, et peret ülal pidada.

1901. aastal lahkus ta Avispealt Väike-Maarja alevikku ja hakkas siin pidama karskuse kuratooriumi teemaja. Kahjuks osutus see ettevõtmine ebatulusaks. End raskelt võlgadega koormates ehitas ta nüüd aleviku keskele maja ja avas seal raamatukaupluse, mida pidas kuni 1913. aastani. On seletamatagi selge, et väikese alevi ja piiratud arvu kirjandushuviliste tõttu ei saanud äril erilist minekut olla. Perekonnale ära-
elamist see siiski võimaldas ja ka lapsi oli alevikus hõlpsam koolitada. Loominguks jäi enam aega.

Parnass oli Peeter Jakobsoni surma läbi kaheliikmeliseks kahanenud, kuid Liivi alevisse asumine tihendas tema kontakte Jakob Tammega, suviti külastas mõlemat luuletajat Otto Münther, kes tavaliselt veetis oma puhkenädalad lähedases Alupere külas. Tema kaudu omasid parnaslased otseseid sidemeid sajanälguse Tallinna kirjanduslike ringkondadega. 1905. aasta revolutsioonilised sündmused Venemaal ei möödunud ka Väike-Maarjast jälgi jätmata. Tutvuti illegaalse kirjandusega, valiti maatameeste esindajaid mitmetesse komiteedesse, kuhu sattus ka Liiv, esindades kohalikke maatamehi, osales põllumeeste seltsi töös.

Väike-Maarja perioodil juhatas ta kohalikku näiteringi ja repertuaari puudusel kirjutas ise rea näidendeid, mida ka lavastas.

Jakob Liivi ja kohaliku kihelkonnakooli juhataja Märt Meose tegu-
võimsal ettevõttel sai Väike-Maarja 1912. aastal ajakohase seltsimaja, mis läbi kahe sajandi siamaani ka rahvamajana edukalt tegutses. Ametlikult oli maja ehitajaks Väike-Maarja Põllumeeste Selts, kusjuures algatajatel tuli palju vaeva näha seltsis esineva opositsiooni (mõisnikud, politseiülem jt) vastupanu murdmiseks. Probleemi avamiseks kirjutas Jakob Liiv 1912. aastal aadli siset-
mist mandumist kujutava näidendi "Vare", mis hiljem võeti ka Estonia repertuaari.

Koos Jakob Tammega võitis Jakob Liiv osa ka Eesti Kirjanduse Seltsi asutamise eeltöödest ja kuulus sama seltsi asemikekogu koosseisu. Seeläbi saavutas ta kontakti üldkultuuriliste üritustega. Sajandi algus oli kirjanikule üks viljakamaid perioode. Ta lõi hulgaliselt ajalaule, silus oma varem ilmunud luuletusi keeleliselt ja avaldas neid koos uudisloominguga, ilmus "Laulud" I, II. Näidenditest kuuluvad sellesse perioodi "Halastajaõde", "Pahased naabrid", "Mäevaim" ja "Pilved".

Ajakirjanduses ilmunud jutustused koondas kirjanik kogudesse "Vihud" I, II, III.

Pärast luulekaaslaste Jakob Tamme surma tundis Jakob Liiv end Väike-Maarjas üha üksildasemana, seepärast võttiski ta 1913. aastal vastu ettepaneku astuda kassapidajana Rakvere Krediit-Ühisuse teenistusse. 1917. aastal tsariimpeeriumi kokkuvarisemine oli tema meelest tervitatav nähtus. Tööerakondlasena valiti ta 1919. aastal Rakvere linna-
peaks, kuid võimuvõitluse ja poliitika eri suundumuste vahele jäädes ei olnud ta selles ametis kaua. Katsetas Rakveres liimivabriku rajamisega, kuid kogemuste puudusel see nurjus. Valusamalt kui tema ettevõtmiste nurjumine, tabas vananevat kirjanikku siiski sisemine pettumine kodanliku Eesti arengusuundades. Kultuurilise õitsengu asemel laiatas tõusikkodanlus ja mammonakultus. "Kuldvasikas on tehtud ainujumalaks," kurtis ta juba 1924. aastal. 1921-1926. aastani töötas ta Rakvere I algkooli õpetajana, minnes seejärel pensionile. Pensionipõlve kasutas ta oma varajasema luuleloomingu viimistlemiseks ja õigekeelsuse normidega vastavusse viimiseks. Jakob Liivi 70. sünnipäevaks 1929. aastal ilmusid "Lüürlised laulud", mis oma poole tuhande luuletusega sisaldavad arvestatava osa kirjaniku loomingust.

Ka Rakveres jätkas Jakob Liiv aktiivset seltskonnategu-
vust – oli Rakvere Jakobi Põllumeeste Seltsi abiesimees, Rakvere rahvamaja ja haridusseltsi esimees. Ta on olnud oodatud kõnemees pidudel juubelpäevadel, kongressidel, isegi väljaspool Eestit – Riias ja Peterburis.

Jakob Liiv jääb kirjanduslukkku 19. sajandi lõpukümneni silmapaistvaima luuletajana, kelle hiljaltoodang ulatus läbi viie aastakümne. Suurem osa tema loomingust kannab oma ajastu pitsi, kuid selle kõrval esineb rohkesti säärastki, mille puhul ei märka ajahamba kõikehävitatavat toimet. Väikemaarjalastel on põhjust teda meenutada ka tänasel päeval – kauni rahvamaja ja Väike-Maarjale pühendatud arvukate luuletuste eest.

Jakob Liivi 145. sünniaastapäeva tähistatakse Väike-Maarjas 26. veebruaril kell 15.00.

Jakob Liivi ausamba juurest, kuhu asetatakse tänuhilited ja suundutakse Väike-Maarja Muuseumi meenutama teda kui luuletajat ja seltskonnategelast. Peakõnelejaks on Rakvere teatri näitleja Toomas Suuman, gümnaasiumi õpilased esitavad luuletusi, saab kuulata ajastu muusikat ja vaadata katkendeid näidenditest "Ordumeister" ja "Pildikesi parnassiaegsest Väike-Maarjast". Palume lahkesti osa võtma!

Laupäeval, 28. veebruaril kell 12.00 saab Väike-Maarja raamatukogus vaadata videofilme etendus-
test "Ordumeister" ja "Pildikesi parnassiaegsest Väike-Maarjast".

Irma RAATMA,
raamatukogu juhataja

Tänavu veebruaris möödub 145 aastat Jakob Liivi – õpetaja, kultuuri- ja ühiskonnategelase ning luuletaja sünnist.

Ta on pärit Tartumaalt Alatskivilt, kus koos viis aastat noorema venna Juhan Liiviga kasvas üles Riidma paljulapselises vaeses kandimehe peres. Lugeva õppis alles pärast kümnendat eluaastat isa juhatusel. Kaheteistkümmeselt pandi ta Naelavere külakooli, kus käis kolm aastat ja oli, nooremaid õpetades viimasel aastal juba abiõpetajaks.

Et meil tänapäeval on põhjust Jakob Liivi meenutada, selles on süüdi vastamata ja külmalt tõrjutud armastus rikka kaupmehe tütre vastu, kelle tähelepanu ja soosingut lootis poiss tarkuse ja usina õppimisega pälvida. Korduvalt tagasi lükatud lähenemiskatsed mõjusid üsna rängalt, kuid panid ka ennast kokku võtma ja tõestama, kellest piiga ilma jäi.

Pärast Kodavere kihelkonnakooli lõpetamist valmistus ta eksternina andma õpetajaeksami Tartus Hollmanni seminaris. Esimeseks töökohaks sai abiõpetaja koht Kavastu Varnja koolis, 1880. aastal sai ta õpetajakohaks Virumaal Väike-Maarja kihelkonnas Triigi-Avispeal. Sealne vaikne elu ei sobinud toimekale noormehele ja juba võttis ta aktiivset osa seltskonnategu-
vusest, mis oli just oma arenemise haripunktis, kuna oli ju C.R. Jakobsoni tegevuse intensiivsem hooaeg – ta Sakala võitlusaastaid. Liiv sai Väike-Maarja Aleksandrikooli abikomitee kirjatöötajaks ja oli samasse asutatud seltsi asutajaliige. Liivi aktiivne tegevus viis konflikti kohalike kiriku- ja

Lasteaed tähistab sünnipäeva

Sünnipäeva peame terve nädala järgmiste üritustega:

Esmaspäeval, 1. märtsil on suur pidu kõikidele lasteaiaslastele laulude, tantsude, üllatuskülastuste ja suure tordiga.

Teisipäeval, 2. märtsil on lasteaiaks avatud kõikidele lastevanematele, tulevastele klientidele ja huvilistele.

Ootame külalisi juba hommikust. Päev lõpeb pidudega lastevanematele:

16.30 - 3., 5. ja 6 rühm

17.00 - 1., 2. ja 4 rühm

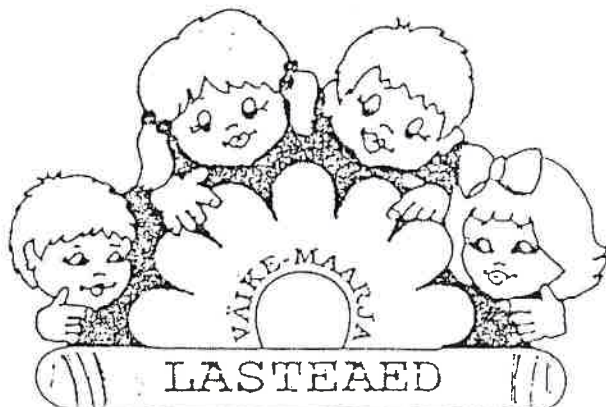
Kogu päeva saab tegutseda ja mängida koos lastega.

Kolmapäeval, 3. märtsil kell 13.00 algab sünnipäevapidu praegustele ja endistele töötajatele ning külastajatele. Kavas on kontsert ja väike koosviibimine.

ne.

Neljapäeval, 4. märtsil on lastele külla kutsutud muusikakooli ja gümnaasiumi tublid isetegevuslased.

Reedel, 5. märtsil on oma maja

päev, külastatakse, esinetakse ja mängitakse naabritega.

Tiia MÄND,
lasteaija juhataja

Väike-Maarja lasteaiaks
KILTSI RÜHM tänab häid
abilisi
üllatuskingiks saadud
TELEVIISORI
ja MÄNGU-
AUTODE eest.

Palju tänu teile:
AS Vao Agro
OÜ Palk-Tarnex
OÜ Vao Rehi
AS Diner
Aavere hooldekodu
hooldekogu liige Rein Mitt

Südamlikud tänusõnad
lapsevanem Kristina
Kirsole, Eesti kristliku
nelipühi kiriku liikmele
rohkete mänguasjade ja
õppevahendite eest.

Mälumärkmeid mõnest lugejast

(algus jaanuarikuu infolehes)

Tumedapäine, vähese jutuga noormees Jaan Kaljuvee oli juba keskkooliõpilasena üsna sagedane raamatukogu külastaja. Tema lehitses isegi kataloogi ja leidis selle järgi ka meelepärased raamatuid. Lugemistoas oli see noormees peaaegu igapäevane istuja.

Siis kadus Jaan Kaljuvee kolmeks aastaks silmapiirilt. Pärast sõjaväeteenistust jätkas noor töömees taas raamatukogu külastamist. Tal sai harjumuseks peaaegu iga õhtul tulla raamatukogust läbi astuda. Ega Jaan liiga sageli ega suurel hulgal raamatuid koju kandnud. Tal oli oma paras lugemistempo ja värske ajalehtede-ajakirjade läbivaatamise tava.

See tõsine noormees aitas ikka raamatukogu rasketel aegadel – kolimistel. Kui Väike-Maarja raamatukogu pidi kultuurimajast, oma kauaaegsest asukohast välja kolima, leidis Jaan aega tulla appi raamatuid pakkidesse siduma ja tõstmisel-kandmisel aitama.

Ega see uus kodu raamatutele kuigi sobiv olnud. Napi põrandapinna tõttu jäid riulile vahed kitsaks. Ruumipuudusele lisaks andis tunda ebasoodne asukoht aleviku ääremaal. Vähenes lugejate arv.

Pikkamööda kohanesime nende tingimustega ja külastama harjusid tõelised raamatusektsionid – lugejad. Ega Kaljuvee Jaanilegi just mugav olnud pärast pingelist tööpäeva aleviku serva kõmpida. Aga ta käis endistviisi, laenas raamatuid ja luges ajalehti-ajakirju. Ja kui sealne aeg täis sai, siis aitas ta raamatukogu taas kultuurimajja

kolida.

Raivo Kütt oli omapärane poiss ja suur raamatusõber, kes viibis pärast koolitunde terveid õhtupoolikuid raamatukogus. Nooruk uuris hoolega nii raamatuid kui ajakirju. Minu mäletamise järgi olid ta huviobjektiks rohkem loodusteaduse- ja tehnikaalased väljaanded. Tihti jäi ta ümbrust unustades, raamat käes, riulite vahele pikalt seisma ja lugema. Sageli tekkis Raivol küsimusi, millele me üheskoos trükisõnast vastust otsisime.

Pärast isa surma kadus Raivo meie vaateväljalt. Ja alles viimasel ajal hakkas ta nime mulle silma. Artiklites ja telesaates oli juttu Raivo Küttist kui looduskaitsejast ja erakukalduvustega mehest, kes oli sattunud Mohni saarele majakavahiks. Seal jäi ta vahetevahel ainsaks elanikuks, kellel ainult koer seltsiks. Kuid arvan, et tähtsamateks seltsilisteks olid sealgi raamatud.

Kuni Raivo tuleorni hooldas, oli ka saar hoitud ja loodus rikkumata. Aga kui Mohni majakatuli automaatika peale seati, pidi Raivo saarelt lahkuma. Nii jäi see kaua saar ilma hooliks ja hakkas kiiresti reostuma ning risustuma.

Kuuldavasti on Mohni saare olukord nüüdseks jälle paranenud. Kui osa sealseid hooneid-maid läks suure looduse- ja kunstisõbra Jaan Manitski valdusse, sai Raivo Kütt saarel taas südamelehedase tegutsemisvõimaluse.

Rakveres
jaanuar 2004

Erich MEERJA

Väike-Maarja Keskkooli ja Gümnaasiumi KOOLIKORD 1940./41. õppeaastal

(Algus septembrikuu infolehes)

Allpool avaldatav Väike-Maarja koolikord 1940./41. õppeaastal on saadud Asael Truupõllult. Küllap sobiks nii mõnigi tollane soovitus või nõue ka tänasesse päeva.

III

54. Kool saab eduga harida vaimset oma õpilast siis, kui õpilane temale kooli poolt ettevalmistatud töö teeb kodus lõplikult. Selleks on vaja, et õpilane kodus:

- a) pühendaks tarvilise aja koolitööle;
- b) ei väsitaks end kõrvaliste, mitetartavilikkude töödega;
- c) ei kurnaks end kahjulikkude lõbustustega;
- d) kasutaks vajalikku puhkust.

55. Kui õpilase korter ei vasta üldnõudeile või kooli poolt üles seatud tingimustele, tuleb nõuda õpilase vanemalt õpilase paigutamist uude korterisse.

56. Õppetöö algusest kuni 1. maini võivad õpilased väljas liikuda kella 8-ni, 1. maist kuni õppetöö alguseni kella 9-ni.

57. Õpilane varustatakse õpilaskardiga, mille kaasaskandmine väljaspool kooli on nõutav.

58. Kella 3-5 on võimaldatud koolimajas õpilaste isetegevus (mängud, lugemislauad, koosolekud jne).

59. Teatrietendustest ja pidudest, tsirkusest ja kinost võivad õpilased osa võtta kooli loal. Tantsule jäämine on keelatud.

60. Igasuguste joogikohtade ja maskeraadide külastamine on õpilastele (ka vanemate saatel) keelatud.

61. Viibides mistahes ettekandil peavad õpilased olema kaasinimeste vastu viisakad. Ettekandeid ei tohi segada kõnelemisega ega naeruga. Hiljaksjäämisel hoolitsetagu selle eest, et uste sulgemisega ja kohaotimisega kuidagi ei segataks teisi.

62. Koolidevaheliste spordivõistluste korraldamine on võimalik kooli õppenõukogu, erilistel juhtudel koolijuhataja loal. Täisealistega on võistlused keelatud.

63. Õpilased võivad erilise loata olla liikmeiks neis ringes, mis teotsevad omas koolis ja mille tegevus on lubatud kooli poolt. Osa võib võtta kahe osakonna tõst.

64. Noorsoo-organisatsioon, mille tegevus on lubatud Haridusministeeriumi poolt (näit. noorkotkaste, kodutunde, skautide, noor-seppade jne. koondistes) ja neis seltses, mille põhikirjas on ette nähtud alaealiste või õpilaste osavõtvõimalus, võivad õpilased olla liikmeiks õppenõukogu loal.

65. Õpilased pöörduvad nõuandmise või kaasabi vajamisel julgesti ja täie usaldusega õpetajate, eeskätt klassijuhataja poole.

IV

66. Kõik Väike-Maarja Keskkooli ja Gümnaasiumi õpilased on kohustatud käesolevat koolikorda täpselt täitma ja endid koolis ja väljaspool kooli nii ülespidama, et nende õppeasutuse au ja hea nimi kuidagi ei kannataks.

67. Peale selles koolikorras loetletud määruste peavad õpilased tõrjumata täitma kõiki koolijuhataja ja õpetajate käsked ning korraldusi.

Adam Johann von Krusenstern (1770-1846). Elu ja tegevus

(Algus 2003.a jaanuarikuu Infolehes)

Lembit KEERUS

Sahhalini uurimine

Pärast kahenädalast purjetamist piki madalat liivaranda tulid uuesti nähtavale kõrged haljendavate orgudega mäed. Nüüd olid valged kaljud asendunud mustadega. Merevesi muutus sagaselt kollakaks. Krusenstern arvas õigesti, et selle põhjuseks on Amuuri suudme lähedus. Sahhalini saare idarannik oli kaardistatud. Ühele Sahhalini neemele andis Krusenstern Mulovski nime. Sellega jäädvustas ta oma õpetaja ja komandöri nime, kelle juhtimisel ta oli 18aastase noorukina osalenud Olandi saare lahingus.

Purjetanud ümber saare põhjati-pu, märgati väikest asulat. Sealsed elanikud ei võtnud meremehi vastu küll vaenulikult, kuid asulasse neid ei lubanud. Nad ei samanenud ainudele ja Krusenstern nimetas neid välimuse alusel tatarlasteks. Küllaltki üksikasjalise kirjelduse põhjal võime aga tänapäeval öelda, et tegemist ei olnud mitte tatarlastega, vaid kohaliku põhjarahvaga giljakidega.

Ligi kolm kuud oli Nadežda siinsetes vetes ristelnud. Teda olid tabanud sagedased tormid, ootamatud ja seni avastamata hoovused ja sellel laiuskraadil peaaegu alati valitsevad udud. Eespool nimetatud põhjused raskendasid Krusensterni ja tema kaaslaste uuringuid. Oma uuringutele tuginedes oletas ta, et Sahhalin on ikkagi poolsaar, aga mitte saar. See oli üks vähestest eksimustest. Samal ajal teeb ta nimetatud kohta märkuse: "... siiski jääb lõpliku otsuse langetamine tulevaste meresõitjatele." Ligi viiskümmend aastat hiljem tõestab G. I. Nevelskoi lõplikult, et Sahhalin on saar, mitte poolsaar.

30. augustil 1805. aastal heidetakse uuesti ankur Petropavlovski sadamas. Krusensterni reis Jaapanisse ja Sahhalini rannikule andis tähtsaid teaduslikke tulemusi. Ajaloolane Vesselago kirjutab: "Arvestades neid meresõiduvahendeid, mis olid tema käsutuses, tuleb imestada nende tööde ... täpsuse üle, eriti kui arvestada seda vähest aega, mis oli tema käsutuses. ... Määrati kindlaks rohkem kui saja punkti koordinaadid, ...

uuriti ja kaardistati vähemalt 1500 versta rannikut."

Petropavlovskis viibiti rohkem kui kuu. Aeg kulus Kroonlinna tagasisõidu ettevalmistusteks. Pardale võeti Vene Ameerika kompanii karusnahalaadung, et see Hiinas maha müüa, ja täiendati provianti.

9. oktoobril lahkus Nadežda Petropavlovskist Hiina ranniku suunas. Krusenstern seadis eesmärgiks täpsustada seniseid kaarte. Sellel marsruudil oli erinevatel kaartidel märgitud hulgaliselt saari, mille olemasolu ta aga kahtles. Kahtlused osutusid tõeks. Hoolimata rasketest meresõidutingimustest "puhastati" uus kaart. Tähelepanuväärne on ka asjaolu, et passaadi asemel puhusid siinsetes vetes mussoontuuled, mis suvel puhuvad külmemalt ookeanilt soojenenud mandrile, talvel aga vastupidi - külmemalt mandrilt soojemale ookeanile. Seni oli arvatud, et mussoontuuled on iseloomulikud ainult India ookeani põhjaosale.

20. novembril jõuti Makao lahte ning kaks nädalat hiljem jõudis sinna ka pärast ligi pooleteistaastast iseiseisvat purjetamist Neva Lissjanski juhtimisel. Kantonis, mis asub Makao lahe kaldal, müüdi 200 000 kuldrubla eest suur osa nii Nadežda kui ka Neva karusnahalaadungist. 150 000 rubla eest osteti Hiina kaup: teed, siidi, portselani jne. Parimad kopra- ja hõberebasenahad jäeti aga Peterburis ja Moskvast müümiseks.

Laevad olid tulnud Kantonist sadamasse ilma Hiina valitsuse loata. Kui nad olid juba valmis lahkuma, pandi nad aresti alla. Pärast pikki isiklikke läbirääkimisi ja ähvardusi sadama viimudega õnnestus meresõiduluba siiski saada. Hiljem sai Krusenstern teada, et järgmisel päeval pärast lahkumist oli saabunud Pekingist korraldus nende kinnipidamise kohta: "Kui see korraldus oleks meid kätte saanud, siis ei oleks meie laevad tõenäoliselt mitte kunagi Venemaale tagasi pöördunud."

Kodumaale tagasipöördumine

Lahkunud Hiinast suundusid Nadežda ja Neva Lõuna-Hiina mere ja Gaspari väina kaudu Jaava merre ning edasi juba India ookeanile. Krusenstern andis Lissjanskile korralduse, et kui laevad peaksid mingil põhjusel teineteist silmist kaotama, kohtutakse Püha Helena saarel Atlandi ookeanis. (Püha Helena saarele pagendati kümme aastat hiljem võimult kukutatud Prantsusmaa keiser Napoleon I). Ilmastik oli muutlik - tugevad tuuled paisusid sageli tormihoogudeks, samas võis laevu tabada mitmepäevane tuulevaikus. 25. veebruaril 1806 ületati kolmandat korda ekvaator. Meremeestel õnnestus mõnikord suurte konksude abil haisid püüda. Liha kasutati toiduks ja nende kinnituse põhjal oli see maitsev. Laevade ühine sõit katkes 15. aprillil. Tugeva udu tõttu kao-

tati üksteist silmist. 3. mail jõudis Nadežda Püha Helena saare juurde, kuid kiirema käiguga Nevat seal ei olnud. Siin saadi teada Venemaale ja Prantsusmaale vahel alanud sõjast. Vältimaks kohtumisi Prantsuse laevadega, otsustas Krusenstern minna Kroonlinna mitte läbi Inglise kanali, vaid tunduvalt pikemat teed mööda, seega ümber Sotimaa põhjatipu.

Neva saabumist oodati viis päeva, laeva mitteilmumisel heisati 8. mail uuesti purjed. Taani väinade läbimiseks kulutati tervelt kümme päeva tavalise ühe-kahe päeva asemel. Põhjuseks olid tugevad vastutuuled. 19. augustil jõudis Nadežda Kroonlinna. Ümbermaailmareisiks oli kulunud kolm aastat ja kaksteist päeva. Teatud üllatusena nähti kohe ka Nevat. Lissjanski oli kaks nädalat varem Kroonlinna jõudnud.

Kaotanud Nadežda silmist, otsustas Lissjanski, et ta ei lähe määratud kohtumispäika Püha Helena saarel. Lissjanski kirjutab: "Otsustasin oma endisest kavatsusest - Püha Helena saarele minekust - loobuda." (Kas see ei olnud siiski Krusensterni käsu ja kokkuleppe rikkumine?) "... ja võtsin kursi otse Inglismaale, kuna olin kindel, et nii julge ettevõtte toob meile suurt au, sest ükski meresõitja ei olnud veel julgenud kuhugi puhkamiseks sisse sõitmata võtta ette nii pikka teed kui meie. ... Kahetsesin ainult seda, et meie niisugune tee lahutab meid Nadeždast kuni Venemaale tagasisõidumiseni, kuid mis parata? Juhust tõestada kogu maailmale, et meie oleme täiesti väärt seda usaldust, mida isamaa meile osutas, ei saanud sellele lõbule ohverdamata jätta."

28. juunil heitis laev ankrus Inglismaal Portsmouthis. "Seega," kirjutab Lissjanski, lõpetasime ... pika meresõidu otse Kantonist, ilma et oleksime kusagil peatunud." Ülesõit oli kestnud 142 päeva. Kroonlinna saabus 5. augustil. Lissjanski reis oli kestnud kaks päeva vähem kui kolm aastat.

Pealtnägid kirjutavad, et Peterburi võttis oma "argonaudid" vaimustusega vastu. Suurte salkadena tuldi vaatama Hiina kaup ja Vaikse ookeani saarte pärismaalaste tooteid. Need olid näitusel Vene Ameerika kompanii majas.

Reisi mälestuseks valmistati medal (on olemas Krusensterni mälestustoa Kiltis), mis anti igale reisist osavõtjale, kõiki osavõtjaid autasustati ordenite, medalite ja rahaliste kingitustega, ohvitserid said kõrgemad auastmeharjad, madrused (mõelge - pärisorjad) said eluaegsed pensionid.

Reisi tulemused

Mitmekülge ning viljaka teadusliku töö tulemuseks olid mitmed geograafilised teosed, mis jäid oma täpsuse poolest paljudeks aastateks ületamatuiks. Kuna Krusenstern ja Lissjanski sõitsid kaks kolmandikku ajast lahus, otsustasid nad juba Kantonis, et avaldavad reisikokkuvõtte eraldi. Lissjanski kokkuvõte

valmis juba 1806. aasta lõpuks. See lükati aga tagasi põhjendusega, et kaht väljaannet ei ole vaja ning "... selles on palju patustusi vene keele ja lause vastu." Viimase väite kummutas Lissjanski: "... püüdsin kõiki objekte kaunistada mitte ilukõnega või lause sujuvusega, vaid tõega." Lissjanski töö ilmus alles 1812. aastal ning sedagi omal kulul. Ta tõlkis selle ka inglise keelde ja Londonis nägi see ilmavalgust 1814. aastal. Asjaolu, et Inglismaal võeti Lissjanski töö vaimustunult vastu, sundis ka vene ametnikke oma suhtumist muutma. Samal aastal tasuti talle osa venekeelse töö trükkikuludest.

Krusenstern võttis oma teoste epigraafiks: "Meremehed kirjutavad kuival, kuid see-eest siiralt". Aastail 1809–1812 avaldati tema teose kolm paksu köidet (1310 lehekülge) "Teekond ümber maailma aastail 1803, 1804, 1805 ja 1806 laevadel Nadežda ja Neva". See tõlgiti praktiliselt kõigis tolleajase Euroopa kultuurkeeltesse ja ilmus mitmetes maades kordustrükkidena.

Üheaegselt reisikirjeldustega andsid Krusenstern ja Lissjanski välja kaardid ja joonistuste atlasi. "Kapten Krusensterni ümbermaailmareisi atlas" sai hiljem aluseks kuulsale "Lõunamere atlasele", mis anti välja aastail 1824–1826 ulatusliku selgitava tekstiga ja sinna juurde kuuluvate joonistustega. ("Lõunamere atlas" valmis põhiliselt Kilti lossis eksponeeritakse selle juurde kuuluvaid gravüüre.) Tema töö oli 19. sajandi kestel kogu maailma meremeestele parimaks juhiseks Vaikse ookeanis. Ükski laev ei siirdunud sellesse piirkonda ilma "Lõunamere atlase-ta."

Läheks pikale, et loetleda kõiki geograafilisi avastusi ja täpsustusi, mida reisi ajal tehti. Teadlaste uurimused panid aluse täiesti uuele teadusharule – okeonograafiale, leiti setlused paljudele nähtustele atmosfääris, ookeanis. Täielikult lükati ümber tolleajaste teadlaste väited selle kohta, et tuul, õhurõhk ja üldse kõik ilmuu muutused on põhjustatud taevakehade külgetõmbejõust. Suure panus andsid nad ka Vaikse ookeani saari asustavate põliselanike elu uurimisse. Enne ega pärast neid ei ole teaduslikult kirjeldatud paljusid kombeid ja tavasid, mida kohtasid vene meremehed. Lisaks sellele koguti pärismaalaste relvi, tööriistu, majapidamistarbeid jms. Kõik see aitas luua ettekujutust, mida kogu inimühiskond on läbinud ajaloolises minevikus. Mitte vähemtähtsad ei ole ka nende poolt koostatud pärismaalaste keelte sõnastikud. Kõigis peatuspaikades püüti kohalike elanikega sõbralikke suhteid luua. Krusenstern andis välja ka vastava käskkirja, kus on öeldud: "Olen veendunud, et me lahkume ... vaikke rahva rannalt endast halbu mälestusi jätmata ... ja ... püüame oma inimlike tegudega äratada neis siirast lugupidamist..."

(järgneb)

60 aastat Narva põgenike saabumisest Vao valda

Saksa väed taganesid Punaarmee löökide all, 1943. aasta teisel poolel juba kogu rindel. Leningradi blokaadi murdelahingud algasid jaanuari keskel. Saksa üksused löödi peagi taganema. Täielikust rinde kokkuvarisemisest päästsid Narva suunal paiknevad reservid. Kas rinne jääb püsima Narva ees, see oli veel teadmata. Narva linna ja ümbruskonna elanikud olid sõjale jalgu jäämas. 2. veebruaril 1944. aastal jõudsid Vene väeosad Kudrüküla all juba üle Narva jõe.

Et vältida tsiviilelanikkonna kaotusi, andis Saksa väejuhatuse 25. jaanuaril 1944. aastal linnaelanikele käsu mõne päeva jooksul linnast lahkuda. Narvas elas sel ajal umbes 20 000 inimest. Saksa väed taandusid juba täie hooga üle Narva jõe Eestisse. Katkematu lindina liikusid öösel ja päeval tagalaüksused läände, enamuses hobuveokitel. Nendega koos liikusid rinde eest ära ka Ingerimaa sõjapõgenikud.

Linnast lahkumine pidi esialgu olema ajutine. Kogu majakraami kaasa võtmine ei olnud mõeldav. Üksed kästi lukustada. Kelkudega võeti kaasa vaid hädapärased esemed. See oli inimestele ränk kaotus, linna püüti jääda veel niikauaks kui võimalik. Lahkumiskäsku anti korduvalt. Veebruari keskel tõi politsei veel viimased 500 inimest linnast välja. Lahkumine oli lõplik.

Põgenike vool lahkus linnast ja liitus taganevate Saksa väeosadega Jõhvi poole. Sageli ründasid Vene

lennukid pommide ja kuulipildujatega seda inimjõge, mille laius oli viis-kuus tavalise tee laiust. Mõned inimesed olid juba varem lahkunud, ka rongiga. Kõik rahvas hajus laiali üle kogu Eestimaa kuni Saaremaani välja. Peatuti sugulaste, tuttavate või täiesti võõraste juures.

Kuu aega hiljem, 6. märtsil 1944. aastal tegi Vene lennu- ja suurtükivägi Narva linna maatas. Evakueerunud inimesed pääsesid kaotusteta. Narva jäämine oleks olnud kõigile katastroof.

Kuidas on Narva põgenike lugu seotud siinse Vao vallaga? Suur osa inimestest jäi peatuma Lääne-Virumaale Rakvere ümbrusesse. Ka Vao vallas said paljud peavarju. Täpset arvu on raske hinnata, kuna sel ajal elas maal linnadest õhurünnakute eest ja ka Lõuna-Eestist tulnud inimesi. Osa neist tuli siia vabausuuhingu tuttavate juurde.

Oma põgenemisest jutustas meile ADELE LAURSON: "31. jaanuaril 1944. aastal saime kõva käsu lahkuda linnast 24 tunni jooksul. Meie pere – abikaasa, ema ja mina – lahkus alles 2. veebruaril, kogu vara suurel kelgul. Seljataga linn põles juba. Vene lennukid pommitasid igal õhtul. Tulime Soldinosse ühte talle, kus peatusime nädala. Edasi põgenes meiega koos ka pererahvas, hobune ree ees, taga lehm. Taganemise segaduses läksime lahku. Meie liikusime taludest kokkuaetud küüdi-meestega kümne kilomeetri kaupa. Olime teel õtsiti, et vältida õhurün-

Narva enne purustamist

nakutest tulevaid kaotusi. Päeval olid Vene lennukid kogu aeg pea kohal.

Peatuskohtades anti meile taludes hea meelega õmaja ja süüa. Sõda tegi inimesed heldeiks. Nii tulime kaks nädalat, kuni jõudsim Kabalasse. Siin õobisime ühes küünis ja jäime pommirünnaku alla. Oli surinuid ja haavatuid, kes viidi Rakvere haiglasse. Küün sai täistabamuse, õnneks olid sealt siis juba kõik lahkunud.

Kabalast kauplesime mitme peale sakslaste käest ühe lamba eest veoauto, mis tõi meid Avispeale. Paari päeva pärast jõudsim perre, kus elasime sügiseni."

Taludes tegid Narva põgenikud mitmesugust tööd, teenides nii endile elatist. Igal pool oli töökätest puudus ja neid võeti heameelega appi. Mehed olid sõjaväes või sel ajal juba

ka redus.

Pärast Eesti vallutamist septembris-novembris 1944. aastal algas rahuaeg. Siis otsisid Narva põgenikud endile linnades tööd või jäid ka oma siinsetesse elukohtadesse külates. Narva oli maatas ja vaid mõni üksik endine elanik läks sinna tagasi. KUKKA isa oli enne äratulekut lasknud oma saed-kirved kaevu peita. Nüüd läks ta tagasi, tõstis tööriistad välja, hõõrus rooste maha, kopsis ärapõlenud maja asemele väikese kuuri ja jäi Narva elama. Kreenholmi vabrikute käikulaskmisest toodi Narva vene rahvusest töölised.

Nii jäi Vao vald paljudele narvalastele püsivaks koduks.

Veebruar 2004
Asael TRUUPÖLD

Viiv

Mailis Liiva

Tühjast pilgust sünnib mõte, haprus tugevaks muutub peagi. Lähikäes peitub tõke, kuid põhjust me ise ei tea-gi.

Suudad sa tormina olla rahu ja vaikuse vahel? Ütled, et tõesti võib-olla oled see puuduv ahel.

Valu leiab su alati üles ja pisar leiab välja tee. Otsi siis ruttu mind üles, siis jälle naerame.

Ja hüüame läbi valu, et igavesti on nii... ma sul jääda ei palu, sest sa jääd nagunii.

Eelteade

Käes on füüsilise isiku tulude deklaratsioonide esitamine aeg.

Väike-Maarja vallavalitsuse ruumides võtab maksuameti töötaja deklaratsioonide vastu märtsikuus.

Täpse vastuvõtuaaja kohta jälgige täiendavat infot. Blankette täitmiseks võib eelnevalt saada vallakantseleist alates 16. veebruarist.

Eelteade

Jumalateenistused

Väike-Maarja kirikus

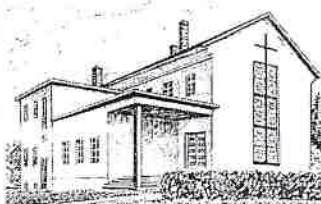
Armulauga jumalateenistused e missad toimuvad Väike-Maarja püha neitsi Maarja kirikus igal pühapäeval algusega kell 11.00

Väike-Maarja koguduse vaimulik on Ahto Mäe, tel 326 1956, 511 7552, elukoht Ehitajate tee 7-10, Väike-Maarja.

Avispea kirikus

Igal pühapäeval kell 10.30

Avispea kiriku vaimulik on Eerek Preisfreund, telefon 323 5450.

13.-15. veebruaril 2004. a korraldab Väike-Maarja vald Eesti valdade XII talimängud A J A K A V A

Reedel, 13. veebruaril

16.00 - korvpallivõistlused (M) Simuna spordihoones

Laupäeval, 14. veebruaril

09.00 - korvpallivõistlused (M,N) Simuna spordihoones
10.00-19.00 - malevõistlused Väike-Maarja rahvamajas
10.00 - kabevõistlused Väike-Maarja õppekeskuses
10.00 - lauatennisevõistlused Triigi spordihoones
10.20 - korvpallivõistluste avamine Simuna spordihoones
11.00 - suusavõistluste avamine Ebavere suusaradadel
11.15 - suusavõistlused Ebavere suusaradadel (startide järjekord 3 km, 5 km, 10 km)
21.00 - Tantsuõhtu Väike-Maarja rahvamajas. Tantsuks ansambel Bond Bänd, D.J Tony Beaze

Pühapäeval, 15. veebruaril

09.00 - korvpallivõistlused (M, N) Simuna spordihoones
09.00 - malevõistlused Väike-Maarja rahvamajas
09.00 - kabevõistlused Väike-Maarja õppekeskuses
09.30 - suusavõistlused (teatesõidud) Ebavere suusaradadel
16.00 - talimängude lõpetamine Väike-Maarja rahvamajas

KORVPALLITURNIIRI AJAKAVA

Reedel, 13. veebruaril - M

16.00 Kiili – Luunja
17.20 Antsla – Haljala
18.40 Väike-Maarja – Rapla
19.20 Rae – Viimsi

Laupäeval, 14. veebruaril - M, N

09.00 Antsla – Kiili (M)
10.20 korvpallivõistluste avamine
10.30 Haljala – Luunja (M)
11.50 Viimsi – Rapla (M)
13.10 Väike-Maarja – Rae (M)
14.40 Paikuse – Ülenurme (N)
16.00 Tartu – Rapla (N)
17.20 A I – B II
18.40 B I – A II

Pühapäeval, 15. veebruaril – M, N

09.00 Ülenurme – Rapla (N)
10.20 Paikuse – Tartu (N)
11.40 III – IV koha kohtumine (M)
13.00 I – II koha kohtumine (M)

*Elust, ilust igaveseks,
ära päriseks...*

Marie Under

LEIDA TOOMING 05.02.1921 - 19.01.2004

Väike-Maarja vallavolikogu ja vallavalitsus kutsuvad valla kodanikke

neljapäeval, 04. märtsil kell 18.00
õppekeskuse saalis toimuvale
avalikule arutelule
teemal

**Väike-Maarja gümnaasiumi
ja õppekeskuse edasine areng.**

Kõik asjast huvitatud on oodatud!

Väike-Maarjas alustas tööd

Maarja autokool,

kus praegu toimuvad B-kategooria ja lõppastme koolitus.

Veel on vabu kohti aprillis algavatele B-kategooria kursusele.

Lõppaste vastavalt soovijatele.

Info telefonil 52 94 262
Kohtumiseni! Tarmu PAJULA

Õnnitleme eakamaid sünnipäevalapsi!

*Olgu teid
valgust üle varjude,
rõõmu üle murede,
tervist üle valude.*

HELMİ KUNBERG	02.02	-	75
ELLI LOO	03.02	-	81
MILVI-LISANNE PUŠKINA	07.02	-	70
ARVED LOIDE	08.02	-	80
FILIPP VIROLAINEN	08.02	-	82
ARMIN NEEME	08.02	-	85
HELMİ HINT	11.02	-	81
HELMİ POOM	11.02	-	82
IDA TEPPÖ	11.02	-	97
THEA AARET	12.02	-	82
SILVI RÕNGAS	15.02	-	70
KARL LEHISTE	14.02	-	87
HILDA MATIKAINEN	17.02	-	86
JOHANNES ÕUNAPUU	17.02	-	89
ERIK LETBERG	18.02	-	70
ILSE HALDRE	20.02	-	87
HELMİ MEL	28.02	-	81
JELISAVETA NAPINEN	22.02	-	84
MILLI RUMP	24.02	-	86
ERICH VÕÕRAS	27.02	-	91
INGA AIDAMÄE	28.02	-	70

Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus